

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi
10 Mart 2020

Bu rapor 5 sayfa bağımsız denetçi raporu ve 71 sayfa konsolide finansal tablolar ve konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotları içermektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.
ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

Bağımsız Denetçi Raporu
Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)
Konsolide Kar veya Zarar Tablosu
Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Konsolide Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. Genel Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1. Görüş

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dahil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak, tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu	Denetimde Konunun Nasıl Ele Alındığı
Hasılatın Kaydedilmesi Şirket ana faaliyet konusu dizel motor ile çalışan traktör üretimi ve yetkili servis faaliyetinde bulunmaktadır. Şirket’in hasılatı Tümosan marka traktör satışı ve satış sonrası müşterilerine yetkili servis hizmetinden oluşmaktadır. Hasılat’ın yıl içerisinde uygulanan stratejinin sonuçlarının değerlendirilmesi ve performans takibi açısından önemli bir ölçüm kriteri olması konsolide kar veya zarar tablosunun en önemli kalemi olması ve doğası gereği hile ve hata kaynaklı riskler barındırması sebebiyle “hasılatın kaydedilmesi” hususu kilit denetim konusu olarak tespit edilmiştir. 31 Aralık 2019 itibarıyla Şirket’in satış hasılatı 367.150.171 TL olup, hasılat ile ilgili muhasebe politikalarına ve tutarlarına ilişkin açıklamalar dipnot 2.5.i’de Not 19’da yer almaktadır.	Denetimimiz sırasında hasılatın kaydedilmesine ilişkin olarak aşağıdaki denetim prosedürleri uygulanmıştır. Hasılat sürecine ilişkin kontrollerin dizaynı ve uygulanması değerlendirilmiştir. Grup’un satış ve teslimat prosedürleri analiz edilmiştir. Müşterilerle yapılan sözleşmelerdeki ticari ve sevkiyat koşullarına ilişkin hükümler incelenmiş ve farklı sevkiyat düzenlemeleri için hasılatın finansal tablolara alınma zamanlaması değerlendirilmiştir. Maddi doğrulama prosedürlerinde gelirin faturalanmış ama kazanılmamış olduğu durumların değerlendirilmesine odaklanılmıştır. Şirket’in mevcut müşterileri içerisinde riskli ve yüksek hacimli müşteriler belirlenerek, söz konusu tarih aralığında gerçekleşen satışların ilgili bölümlerden satış listeleri temin edilmiş ve popülasyon olarak belirlenmiştir. Bu listelerin tamlığı ve doğruluğunun kontrolü yapılmıştır. Örneklem metoduyla seçilen satışların doğru döneme kaydedilip kaydedilmediğini test etmek için müşteri bazında satış sözleşmelerinin sevkiyat koşulları, sevkiyat ve teslim belgeleri ile satış faturaları karşılaştırılmıştır. Buna ek olarak Not: 19’da Hasılat notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TFRS 15 kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir. Hasılat sürecine ilişkin uyguladığımız prosedürlerin neticesinde, hasılatın kaydedilmesi konusunda önemli bir yanlışlık veya hataya rastlanılmamıştır.

4. Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5. Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Hile; muvazaa, sahtekarlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dahil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dahil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülöklere İlişkin Rapor

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 10 Mart 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.

2) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Şirket'in 1 Ocak- 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Tayyip Yaşar'dır.

Tayyip Yaşar, YMM
Sorumlu Denetçi

10 Mart 2020
İstanbul, Türkiye
Aksis Uluslararası Bağımsız Denetim Anonim Şirketi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço)

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
VARLIKLAR		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	27.029.057	5.541.685
Finansal yatırımlar	5	53.584.115	5.304.054
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	3	13.159.275	5.786.570
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	199.662.943	156.530.887
Diğer alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan diğer alacaklar</i>	3	58.512.230	44.245.862
- <i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	8	2.095.368	1.260.861
Stoklar	9	137.019.526	178.235.863
Peşin ödenmiş giderler	10	19.534.662	4.698.588
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	25	6.665	--
Diğer dönen varlıklar	17	9.700.061	20.938.773
Toplam dönen varlıklar		520.303.902	422.543.143
Duran varlıklar			
Finansal Yatırımlar		700.000	--
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	2.044.700	4.677.728
Maddi duran varlıklar	12	672.784.947	260.268.082
Maddi olmayan duran varlıklar			
- <i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>	13	5.338.211	10.312.668
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	17.714.985	11.643.262
Ertelenmiş vergi varlığı	25	--	129.985
Kullanım hakkı varlığı		3.422.469	--
Toplam duran varlıklar		702.005.312	287.031.725
Toplam varlıklar		1.222.309.214	709.574.868

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihi İtibarıyla

Konsolide Finansal Durum Tablosu (Bilanço) (devamı)

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
KAYNAKLAR		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	213.195.094	165.184.100
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	939.354	2.219.318
Ticari borçlar			
- <i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	3	8.523.417	2.267.026
- <i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	7	89.573.856	100.913.974
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	3.652.293	4.078.463
Diğer borçlar			
- <i>İlişkili taraflara diğer borçlar</i>	3	21.318.467	--
- <i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	8	3.939.781	4.510.610
Ertelenmiş gelirler	10	15.587.050	10.483.609
Kısa vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	16	1.679.593	1.408.617
- <i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	15	7.960.411	7.355.102
Kiralama işlemlerinden borçlar		83.457	--
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		366.452.773	298.420.819
Uzun vadeli borçlanmalar	6	67.333.062	409.738
Uzun vadeli karşılıklar			
- <i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	16	3.946.890	2.981.247
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	25	49.006.881	7.854.277
Kiralama işlemlerinden borçlar		3.984.804	--
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		124.271.637	11.245.262
Toplam yükümlülükler		490.724.410	309.666.081
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		731.584.804	399.908.787
Ödenmiş sermaye	18	115.000.000	115.000.000
Paylara ilişkin primler/iskontolar		13.074.563	13.074.563
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- <i>Yeniden değerlendirme ölçüm kazanç ve kayıpları</i>		539.751.879	172.764.682
- <i>Aktüeryal kayıp kazançlar</i>		(938.817)	(252.156)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		14.047.934	14.047.934
Geçmiş yıllar karları		85.009.286	107.505.258
Dönem net zararı		(34.360.041)	(22.231.494)
Toplam özkaynaklar		731.584.804	399.908.787
Toplam özkaynaklar ve yükümlülükler		1.222.309.214	709.574.868

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Kar veya Zarar Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Hasılat	19	367.150.171	415.996.979
Satışların maliyeti	19	(313.797.912)	(359.693.772)
Brüt kar		53.352.259	56.303.207
Genel yönetim giderleri (-)	20	(20.681.004)	(22.767.327)
Pazarlama satış dağıtım giderleri (-)	20	(34.380.375)	(36.117.047)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(20.259.665)	(20.108.632)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	19.639.748	23.324.004
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(8.875.629)	(19.575.123)
Esas faaliyet zararı		(11.204.666)	(18.940.918)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	24	--	258.883
Finansman gideri öncesi faaliyet zararı		(11.204.666)	(18.682.035)
Finansman gelirleri	23	22.279.135	16.966.346
Finansman giderleri (-)	23	(54.864.378)	(27.163.628)
Finansman gelirleri / (giderleri), net		(32.585.243)	(10.197.282)
Vergi öncesi dönem karı zararı		(43.789.909)	(28.879.317)
Vergi geliri / (gideri)	25	9.429.868	6.647.823
- Dönem vergi gideri		--	--
- Ertelenmiş vergi geliri		9.429.868	6.647.823
Dönem zararı		(34.360.041)	(22.231.494)
Dönem karının dağılımı			
Ana ortaklık payı		(34.360.041)	(22.231.494)
Kontrol gücü olmayan paylar			--
Pay Adedi	26	115.000.000	115.000.000
Pay başına kayıp	26	(0,2988)	(0,1933)

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem zararı		(34.360.041)	(22.231.494)
Diğer kapsamlı gelir kısmı			
<u>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</u>			
- Maddi duran varlıklar yeniden değerlendirme artışları	12	417.930.592	--
- Ertelenmiş vergi gideri	26	(50.943.395)	--
- Aktüeryal farklar	17	(851.481)	(1.293.535)
- Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	26	164.820	284.577
Toplam diğer kapsamlı gelir		366.300.536	(1.008.958)
Toplam kapsamlı gelir		331.940.495	(23.240.452)
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı			
Ana ortaklık payı		331.940.495	(23.240.452)
Kontrol gücü olmayan paylar			

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

			<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler</i>		<i>Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler</i>	<i>Geçmiş yıllar kar/zararları</i>	<i>Net dönem karı/zararı</i>	<i>Özkaynaklar Toplamı</i>
	<i>Ödenmiş sermaye</i>	<i>Hisse senedi ihraç primleri</i>	<i>Maddi duran darlık değer artış fonu</i>	<i>Tanımlanmış fayda planlarının birikmiş yeniden ölçüm kazançları/kayıpları</i>				
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	172.764.682	756.802	14.025.680	120.903.364	(13.083.016)	423.442.075
Transferler	--	--	--	--	22.254	(13.105.270)	13.083.016	--
Net dönem zararı	--	--	--	--	--	--	(22.231.494)	(22.231.494)
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler	--	--	--	--	--	(292.836)	--	(292.836)
Diğer kapsamlı gider	--	--	--	(1.008.958)	--	--	--	(1.008.958)
31 Aralık 2018 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	172.764.682	(252.156)	14.047.934	107.505.258	(22.231.494)	399.908.787
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye (Raporlanan)	115.000.000	13.074.563	172.764.682	(252.156)	14.047.934	107.505.258	(22.231.494)	399.908.787
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler (Not: 2.3)	--	--	--	--	--	(264.478)	--	(264.478)
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye (Düzeltilmiş)	115.000.000	13.074.563	172.764.682	(252.156)	14.047.934	107.240.780	(22.231.494)	399.644.309
Transferler	--	--	--	--	--	(22.231.494)	22.231.494	--
Net dönem zararı	--	--	--	--	--	--	(34.360.041)	(34.360.041)
Diğer kapsamlı gider	--	--	--	--	--	--	--	--
<i>Aktüeryal farklar</i>	--	--	--	(686.661)	--	--	--	(686.661)
<i>Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme</i>	--	--	366.987.197	--	--	--	--	366.987.197
31 Aralık 2019 itibarıyla bakiye	115.000.000	13.074.563	539.751.879	(938.817)	14.047.934	85.009.286	(34.360.041)	731.584.804

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

	<i>Dipnot Referansı</i>	Bağımsız Denetimden Geçmiş	Bağımsız Denetimden Geçmiş
		1 Ocak- 31Aralık 2019	1 Ocak- 31Aralık 2018
Net dönem zararı		(34.360.041)	(22.231.494)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit ile net kar arasındaki mutabakat:			
Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	11,12,13	18.994.018	20.919.252
Kıdem tazminatı karşılığı ile ilgili düzeltmeler	16	896.922	712.397
Şüpheli alacaklar karşılığı ile ilgili düzeltmeler	7	523.518	1.311.120
Yatırım amaçlı gayrimenkul değerlemesi ile ilgili düzeltmeler	11	(6.071.723)	(9.723.044)
Vergi geliri/gideri	25	(9.429.868)	(6.647.823)
Faiz gelirleri	23	(22.279.135)	(16.966.346)
Dava ve garanti karşılıkları	15	605.309	(2.045.733)
Kullanılmamış izin karşılığı	15	270.976	77.930
Stok değer düşüklük karşılığı/(iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	3.391.202	(459.970)
Kiralama işlemlerinden faiz gideri		1.126.565	--
Banka faiz giderleri	23	53.737.814	27.163.628
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklik öncesi işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit			
Varlıklar ve yükümlülüklerdeki değişim			
Ticari alacaklardaki ve diğer alacaklardaki düzeltmeler		(63.483.945)	(128.351.163)
Stoklardaki artış / azalışla ilgili düzeltmeler		37.825.135	(74.171.224)
Peşin ödenmiş gider/ diğer varlıklar ve yükümlülüklerdeki düzeltmeler		(3.597.362)	10.388.047
Ticari borçlardaki ve diğer borçlardaki artış /azalışla ilgili düzeltmeler		15.663.911	97.523.666
Çalışanlara sağlanan faydalar düzeltmeleri		(426.170)	762.956
Ertelenmiş gelirler ile ilgili düzeltmeler		5.103.441	(5.291.594)
Ödenen kıdem tazminatları	16	(782.760)	(2.268.957)
İade alınan / (ödenen) vergiler	25	(6.665)	83.663
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		(2.298.858)	(109.214.689)
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları			
Finansal yatırımlardaki değişimlerle ilgili düzeltmeler		(48.980.061)	186.510
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	12,13	(8.501.109)	(13.183.083)
Maddi duran varlık satışları		216.992	83.283
Yatırım faaliyetlerinden sağlanan/ kullanılan net nakit		(57.264.178)	(12.913.290)
Finansal faaliyetlerde kullanılan net nakit			
Finansal borçlar değişim, net		109.356.439	133.672.310
Kira Sözleşmelerinden Kaynaklanan Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları		(1.145.268)	--
Tahsil edilen faiz		22.279.135	16.966.346
Ödenen faiz		(49.439.899)	(23.891.593)
Finansal faaliyetlerden sağlanan net nakit		81.050.407	126.747.063
Nakit ve nakit benzerlerindeki net artış / azalış		21.487.372	4.619.084
Dönem başı itibariyle nakit ve nakit benzerleri	4	5.541.685	922.601
Dönem sonu itibariyle nakit ve nakit benzeri değerler	4	27.029.057	5.541.685

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

İÇİNDEKİLER

1	Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu	8
1	Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu (<i>devamı</i>)	9
2	Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar	10
2.1	Sunuma ilişkin temel esaslar	10
2.2	TMS'ye uygunluk beyanı	12
2.3	Muhasebe politikalarında değişiklikler	13
2.4	Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar	19
2.5	Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti	19
2.6	Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları	32
3	İlişkili Taraf Açıklamaları	33
4	Nakit ve Nakit Benzerleri	36
5	Finansal Yatırımlar	36
6	Finansal Borçlar	37
7	Ticari Alacak ve Borçlar	38
8	Diğer Alacak ve Borçlar	39
9	Stoklar	40
10	Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler	41
11	Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	41
12	Maddi Duran Varlıklar	42
13	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	44
14	Kiralama İşlemleri	44
15	Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar	45
16	Çalışanlara Sağlanan Faydalar	47
17	Diğer Varlık ve Yükümlülükler	48
18	Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri	49
19	Hasılat	50
20	Faaliyet Giderleri	51
21	Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler	52
22	Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler	53
23	Finansman Gelirleri ve Giderleri	54
24	Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	54
25	Gelir Vergileri	55
26	Pay Başına Kazanç	60
27	Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler	61
28	Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar	70

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. (eski adıyla Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) ("Tümosan" veya "Şirket"), 1975 yılında motor parçaları, aktarma organları ve benzeri teçhizatı üretmek amacıyla kurulmuş, ancak daha sonraları faaliyetlerini dizel motor ve traktör üretiminde yoğunlaştırmıştır. Türkiye'nin ilk dizel motor üreticisi olma özelliğini taşıyan Tümosan, aynı marka ile üretilen traktörlere dizel motor sağlaması yanında, diğer dizel motor araç üreten firmalara da uzun yıllar dizel motor üretimi gerçekleştirmiştir.

Şirket, 18 Ağustos 1998 tarihinde özelleştirme kapsam ve programına alınmış ve Makine Kimya Enstitüsü Kurumu'na ait Şirket hisseleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredilmiş ve bir yıl içerisinde de özelleştirme işlemlerinin tamamlanmasına karar verilmiştir.

Şirket'in 24 Nisan 2000 tarihinde özelleştirme ihalesine 4 firma katılmış, ihale sonucunda Anadolu Ortak Girişim Grubu birinci sırada ve Konya Selçuklu Ortak Girişim Grubu ikinci sırada yer almıştır. İhale sonucunda alıcı olarak belirlenen girişimcilere sırası ile yöneltilen satış sözleşmesinin belirlenen sürelerde imzalanmaması nedeniyle teminatları irat kaydedilmiş ve ihale olumlu olarak sonuçlandırılmamıştır.

İhale sonrasında faaliyetlerine kısıtlı olarak devam eden Tümosan, 7 Şubat 2003 tarihinde Sümer Holding'e bağlanmıştır. Özelleştirilmesi amacıyla ikinci kez ihaleye 2004 yılında çıkmış ve Tümosan varlık satışı ile Alçelik Çelik Yapı İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından satın alınarak 1 Temmuz 2004 tarihinde devir teslim işlemi tamamlanmıştır.

5 Aralık 2012 tarihinde Şirket'in %26 hissesi Borsa İstanbul A.Ş.'de halka arz edilmiştir. Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş.'nin hisse senetleri 5 Aralık 2012'den itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir.

Şirket'in merkezi ve fabrikası, aşağıdaki adreslerde bulunmaktadır:

Genel müdürlük:

Maltepe Mahallesi Londra Asfaltı Caddesi No:28/1 Topkapı, 34010, Zeytinburnu/İstanbul/Türkiye

Fabrika:

Büyükkayacık Mahallesi Aksaray Çevre Yolu Caddesi No:7/1 Selçuklu/Konya/Türkiye

Şirket'in ortakları ve paylarına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Adı/Ünvanı	Pay Oranı %	Pay Oranı %
Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	60,87	60,87
Muzaffer Albayrak	1,74	1,74
Ahmet Albayrak (Ahmet oğlu)	1,74	1,74
Bayram Albayrak	1,74	1,74
Nuri Albayrak	1,74	1,74
Kazım Albayrak	1,74	1,74
Mustafa Albayrak	1,74	1,74
Halka açık kısım	28,69	28,69
Toplam	100,00	100,00

Şirket, ana hissedarı Ereğli Tekstil Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmakla beraber, Albayrak Turizm Seyehat İnşaat ve Ticaret A.Ş. ve Albayrak Ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

1 Grup'un Organizasyonu ve Faaliyet Konusu (devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un çalışan personel sayısı 461'dir (31 Aralık 2018: 494).

Konsolidasyona Dahil Edilen Bağlı Ortaklıklar

Tümosan Döküm A.Ş.: Her türlü döküm ve işleme faaliyeti ve ticareti ile iştigal etmektedir.

Tümosan Savunma A.Ş.: Savunma ve silah sanayi dalında yeni ürünler geliştirme, ARGE faaliyetlerinde bulunma, mevcut ürünlerin üretiminde ve geliştirilmesinde katkıda bulunma, silah ve yan sanayi ürünlerinin üretimi, alım ve satımı iştigal etmektedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar, aşağıdaki bağlı ortaklıkların Şirket'e tam konsolidasyon yöntemine göre konsolide edilmesiyle hazırlanmıştır:

Şirket	Kontrol Oranı	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
Tümosan Savunma A.Ş.	%100	%100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

(a) Finansal tabloların hazırlanış şekli

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolar ve dipnotları Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II - 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlardan oluşmaktadır.

Konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

(b) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile ölçülen finansal varlıklar ve borçlar ile Yatırım amaçlı gayrimenkuller ve maddi duran varlıklar altında muhasebeleştirilen arazi ve arsalar hariç tarihi maliyetler üzerinden hazırlanmıştır. Gerçeğe uygun değer ölçümünde kullanılan yöntemler ayrıca Not 2.5'de belirtilmiştir.

(c) Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK tarafından kabul edilen muhasebe ve raporlama ilkelerine ("SPK Finansal Raporlama Standartları") uygun finansal tablo hazırlayan şirketler için 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının geçerli olmadığını ilan etmiştir. Dolayısıyla, ilişikteki konsolide finansal tablolarda, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren, TMS 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" uygulanmamıştır.

(d) Geçerli para birimi ve raporlama para birimi

İlişikteki finansal tablolar Şirket'in geçerli para birimi olan TL cinsinden sunulmuştur. Bütün finansal bilgiler aksi belirtilmedikçe TL olarak sunulmuştur.

(e) Karşılaştırmalı bilgiler

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un finansal durumu, performansı ve nakit akışındaki eğilimleri belirleyebilmek amacıyla, önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve ilgili farklar ilgili dipnotlarda açıklanır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (devamı)

(f) Yabancı para

Yabancı para işlemleri, ilgili Şirket'in geçerli para birimine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan geçerli para birimine çevrilmişlerdir. Parasal kalemlere ilişkin yabancı para çevirim farkı kazancı veya zararı, dönem başındaki geçerli para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın etkin faiz oranı ve ödemelerin etkisi düzeltilmesiyle dönem sonundaki yabancı para birimi cinsinden itfa edilmiş tutarın dönem sonu kurundan çevrilmiş tutarı ile arasındaki farkı ifade eder.

Yabancı para cinsinden olan ve gerçeğe uygun değerleriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, gerçeğe uygun değerin tespit edildiği tarihteki kurdan geçerli para birimine çevrilir. Yabancı para cinsinden tarihi maliyetiyle ölçülen parasal olmayan kalemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir. Yeniden çevirimle oluşan kur farkları, diğer kapsamlı gelirden kayıtlara alınan nakit akış riskinden korunma araçlarının etkin olan kısmından doğan farklar hariç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

31 Aralık tarihleri itibarıyla sona eren dönemlerde yabancı para paritesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
ABD Doları/TL	5,9402	5,2609
Avro /TL	6,6506	6,0280
İngiliz Sterlin	7,7765	6,6528
İsviçre Frangı	6,0932	5,3352

(g) Konsolidasyon esasları

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla konsolide finansal tablolar, Şirket'in ve bağlı ortaklıklarının hesaplarını içermektedir.

(i) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar, Grup tarafından kontrol edilen işletmelerdir. Grup yatırım yapılan bir işletmeyi değişken getirilerine maruz kaldığı ya da bu değişken getiriler üzerinde hak sahibi olduğu ve bu getirileri yatırım yapılan işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda yatırım yapılan işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları kontrolün başladığı ve kontrolün sona erdiği tarihe kadar konsolide finansal tablolara dahil edilmektedir.

Aşağıdaki tablo Şirket'in doğrudan veya dolaylı olarak ortak kontrolü altında toplanmış konsolidasyon kapsamına dahil edilen bütün bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla etkin ortaklık ve toplam oy haklarının oranlarını yüzdesel (%) olarak göstermektedir:

	Kontrol Oranı	
Şirket	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tümosan Döküm A.Ş.	%100	%100
Tümosan Savunma A.Ş.	%100	%100

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar (devamı)

(g) Konsolidasyon esasları (devamı)

(ii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltmeler, bağlı ortaklıkların satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden hesaplanmaktadır. Grup'un bağlı ortalığındaki paylarında kontrol kaybıyla sonuçlanmayan değişiklikler, özkaynağa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir.

(iii) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklıklar üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklıkların varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıklarla ilgili diğer özkaynaklar altındaki tutarları kayıtlarından çıkarır. Bundan kaynaklanan kazanç veya kayıplar kar veya zararda muhasebeleştirilir. Önceki bağlı ortaklıklarında kalan paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

(iv) Konsolidasyon eliminasyon işlemleri

Konsolide finansal tabloların hazırlanması aşamasında grup içi bakiyeler, işlemler ve grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler ve giderler karşılıklı olarak silinmektedir. Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un yatırımdaki payı oranında yatırımdan silinmektedir. Herhangi bir değer düşüklüğü söz konusu değil ise gerçekleşmemiş zararlar da gerçekleşmemiş gelirlerdeki gibi aynı şekilde aynı şekilde silinmektedir.

2.2 TMS'ye uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmıştır.

İlişikteki konsolide finansal tablolar, Şirket ve bağlı ortaklıklarını yasal kayıtlarına dayanarak yapılan sınıflama ve düzeltmelerle, finansal tabloların gerçeği yansıtması ilkesi doğrultusunda, TMS'ye uygun olarak hazırlanmıştır.

Şirket ve bağlı ortaklıklarının, muhasebe kayıtlarını Tek Düzen Hesap Planı, Türk Ticaret Kanunu ve Türk Vergi Kanunları'na uygun olarak tutmakta ve yasal finansal tablolarını da buna uygun olarak TL bazında hazırlamaktadır.

Konsolide finansal raporlar Şirket Yönetim Kurulu tarafından 10 Mart 2020 tarihinde onaylanmıştır. Şirket Genel Kurulu ve bazı düzenleyici kuruluşlar finansal tabloların yayınlanmasından sonra değiştirme hakkına sahiptir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Yeni bir TMS'nin ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişiklikleri, söz konusu TMS'nin, geçiş hükümlerinde uygun olarak geriye veya ileriye dönük olarak uygulanmaktadır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de ileriye yönelik olarak uygulanır.

Şirket, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan "TFRS 16 Kiralamalar" standardının ilk kez uygulanmasından kaynaklanan muhasebe politikası değişikliklerini ilgili standardın geçiş hükümlerine uygun olarak uygulanmıştır.

Söz konusu standart kaynaklı muhasebe politikası değişiklikleri ve ilgili standartların ilk kez uygulanmasının etkileri aşağıdaki gibidir:

Grup Kiracı olarak

Eğer bir sözleşme, sözleşmede tanımlanan varlığın kullanımını kontrol etme hakkını, belirli bir süre için ve belirli bir bedel karşılığında devretmesi halini düzenliyorsa, bu sözleşmenin kiralama niteliği taşıdığı ya da bir kiralama işlemini içerdiği kabul edilir. Şirket, bir sözleşmenin başlangıcında, sözleşmenin kiralama niteliği taşıyıp taşımadığını ya da kiralama işlemi içerip içermediğini değerlendirir. Şirket, bir sözleşmenin tanımlanan bir varlığın kullanımını kontrol etme hakkını belirli bir süre için devredip devretmediğini değerlendirirken aşağıdaki koşulları göz önünde bulundurur:

- a) Kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan, açık veya zımni şekilde tanımlanabilir bir varlık bulunması,
- b) Kiracının, kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığın kullanımından sağlanacak ekonomik yararların tamamına yakınına elde etme hakkının olması,
- c) Kiracının, kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığın kullanımını yönetme hakkının olması. Aşağıda sayılan hallerde, kiracının kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığı yönetme hakkına sahip olduğu kabul edilmektedir;
 - i. Kiracının, kullanım süresi boyunca varlığı işletme hakkına sahip olması (veya varlığı kendi belirlediği şekilde işletmeleri için başkalarını yönlendirmesi) ve kiralayanın bu işletme talimatlarını değiştirme hakkının bulunmaması veya,
 - ii. Kiracının, kullanım süresi boyunca varlığın nasıl ve ne amaçla kullanılacağını önceden belirleyecek şekilde varlığı (ya da varlığın belirli özelliklerini) tasarlamış olması.

Sözleşmenin bu şartları sağlaması halinde Şirket, kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- a) Kullanım hakkı varlığı olarak kayıtlara alınacak kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- b) Kullanım hakkı varlığı olarak kayıtlara alınan kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarından, kiralama ile ilgili tüm kiralama teşvikleri indirim konusu yapılır,
- c) Kiralama ile ilgili Şirket tarafından katlanılan tüm doğrudan maliyetler kullanım hakkı varlığı olarak kayıtlara alınacak kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarına ilave edilir ve
- d) Kiracının, kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan tanımlı varlığın sökülmesi ve taşınmasıyla, yerleştirildiği alanın restorasyonu ya da tanımlı varlığın kiralama hüküm ve koşullarının gerektirdiği duruma getirilmesine ilişkin restorasyonu ile ilgili olarak Şirket tarafından katlanılacak tahmini maliyetler de ilk ölçüm tutarına ilave edilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler (devamı)

Şirket maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını:

- a) birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş,
- b) kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Şirket, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken "TMS 16 Maddi Duran Varlıklar" standardında yer alan amortisman hükümlerini uygular. Kullanım hakkı varlığının değer düşüklüğüne uğramış olup olmadığını belirlemek ve belirlenen herhangi bir değer düşüklüğü zararını muhasebeleştirmek için "TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü" standardını uygular.

Kira yükümlülüğü

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, Şirket kira yükümlülüğünü o tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak; zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise kiracının alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.

Şirket'in kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil olan ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte gerçekleşmemiş olan kira ödemeleri aşağıdakilerden oluşur:

- a) Sabit ödemelerden her türlü kiralama teşvik alacaklarının düşülmesiyle elde edilen tutar,
- b) Bir endeks ya da orana bağlı olan, ilk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan kira ödemeleri,
- c) Kiralama süresinin kiracının kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra Şirket, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- a) Kayıtlı değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır,
- b) Kayıtlı değerini, yapılmış olan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır,
- c) Kayıtlı değerini, varsa yeniden değerlendirmeleri ve yeniden yapılandırmaları yansıtacak şekilde yeniden ölçer. Şirket, kira yükümlülüğünün yeniden ölçüm tutarını, kullanım hakkı varlığında düzeltme olarak finansal tablolarına yansıtır.

Uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları

Kiralama yükümlülüğü, sözleşmelerdeki uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları dikkate alınarak belirlenmektedir. Sözleşmelerde yer alan uzatma ve erken sonlandırma opsiyonlarının büyük kısmı Şirket ve kiralayan tarafından müştereken uygulanabilir opsiyonlardan oluşmaktadır. Ancak eğer söz konusu uzatma ve erken sonlandırma opsiyonları, sözleşmeye göre Şirket'un inisiyatifindeyse ve opsiyonların kullanımı makul derecede kesinse, kiralama süresi bu husus göz önünde bulundurularak belirlenir. Eğer şartlarda önemli bir değişiklik olursa yapılan değerlendirme Şirket tarafından gözden geçirilmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulamalar

Kiralama süresi 12 ay ve daha kısa olan kısa vadeli kiralama sözleşmeleri ile Şirket tarafından düşük değerli olarak belirlenen bilgi teknolojileri ekipman kiralamalarına (ağırlıklı olarak yazıcı) ilişkin sözleşmeler, TFRS 16 Kiralamalar Standardının tanıdığı istisna kapsamında değerlendirilmiş olup, bu sözleşmelere ilişkin ödemeler oluştukları dönemde gider olarak muhasebeleştirilmeye devam edilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

TFRS 16 Kiralamalar Standardına ilk geçiş

Şirket, TMS 17 "Kiralama İşlemleri" standardının yerini alan TFRS 16 "Kiralamalar" standardını, ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla, standardın ilk defa uygulanmasının kümülatif etkisini geriye dönük olarak ("kümülatif etki yöntemi") geçmiş yıllar zararlarında muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu yöntemin ilgili standartta tanımlanan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, finansal tabloların karşılaştırmalı bilgilerinde yeniden düzenleme yapılmamıştır.

TFRS 16 "Kiralamalar" standardının ilk uygulaması kapsamında, 1 Ocak 2019 tarihinden önce TMS 17 "Kiralama İşlemleri" standardına uygun olarak faaliyet kiralaması olarak kiralama taahhütleri ilişkin finansal tablolarda "kiralama yükümlülüğü" olarak muhasebeleştirilmiştir. Söz konusu kira yükümlülüğü, geçiş tarihi itibarıyla gerçekleşmemiş kira ödemelerinin, Şirket'in ilk uygulama tarihindeki alternatif borçlanma faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş bugünkü değeri üzerinden ölçülmüştür. Kullanım hakkı varlıkları ise, ilgili standartta yer alan basitleştirilmiş geçiş uygulaması kapsamında, kiralama yükümlülüklerine (peşin ödemesi yapılmış veya tahakkuk etmiş kira ödemelerinin tutarına göre düzeltilmiş) eşit bir tutar üzerinden muhasebeleştirilmiştir.

Şirket, TFRS 16'nın etkilerini ilk defa 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yılda finansal tablolara yansıtması olup, detaylı yapılan analiz çalışmaları sonucunda açılıştan gelen etkiyi yeniden ölçmüştür. Söz konusu değişikliğin Şirket'a ait 1 Ocak 2019 tarihli geçmiş yıllar zararlarına etkisi aşağıdaki gibidir:

Geçmiş Yıllar Karları	
1 Ocak 2019 (Raporlanan)	107.505.258
TFRS 16 Düzeltmesi	(330.596)
-Kullanım Hakkı Varlığı (Not 14)	3.756.368
-Kiralama İşlemlerinden Yükümlülükler (Not 14)	(4.086.964)
Ertelenmiş Vergi Etkisi (Not 25)	66.118
Net Açılış Düzeltmesi	(264.478)
1 Ocak 2019 (Düzeltilmiş)	107.240.780

(*) 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yılda kullanım hakkı varlıklarına ait 1.145.268 TL tutarındaki amortisman gideri satışların maliyeti altında muhasebeleştirilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

Şirket, TMS ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") tarafından yayınlanan ve 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni ve revize edilmiş standartlar ve yorumlardan kendi finansal tabloları üzerinde etkisi olanları uygulamıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

Yeni TMS/TFRS'nin finansal tablolara etkileri ile ilgili açıklamalar:

- a) TMS/TFRS'nin başlığı,
- b) muhasebe politikası değişikliğinin varsa ilgili geçiş hükümlerine uygun olarak yapıldığı,
- c) muhasebe politikasında değişikliğin açıklaması,
- d) varsa geçiş hükümlerinin açıklaması,
- e) varsa geçiş hükümlerinin ileriki dönemlere olabilecek etkileri,
- f) mümkün olduğunca, cari ve sunulan her bir önceki dönem ile ilgili düzeltme tutarları:
 - i. etkilenen her bir finansal tablo kalemi için sunulmalı ve
 - ii. şirket için "TMS 33, Hisse Başına Kazanç" standardı geçerliyse adi hisse ve seyreltilmiş hisse başına kazanç tutarları tekrar hesaplanmalıdır.
- g) eğer mümkünse sunulmayan dönemlerden önceki dönemlere ait düzeltme tutarları ve geçmişe dönük uygulama herhangi bir dönem veya dönemler için mümkün değilse bu duruma yol açan olaylar açıklanmalı ve muhasebe politikasındaki değişikliğin hangi tarihten itibaren ve ne şekilde uygulandığı açıklanmalıdır.

TFRS 9, "Finansal araçlar'daki değişiklikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklik iki konuya açıklık getirmiştir: bir finansal varlığın sadece anapara ve anaparaya ilişkin faizi temsil edip etmediği dikkate alınırken, erken ödenen bedelin hem negatif hem de pozitif nakit akışları olabileceği ve itfa edilmiş maliyet ile ölçülen finansal bir yükümlülüğün, finansal tablo dışı bırakılma sonucu doğurmadan değiştirildiğinde, ortaya çıkan kazanç veya kaybın doğrudan kar veya zararda muhasebeleştirilmesi konusunu doğrulamaktadır. Kazanç veya kayıp, orijinal sözleşmeye dayalı nakit akışları ile orijinal etkin faiz oranından iskonto edilmiş değiştirilmiş nakit akışları arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu, farkın TMS 39'dan farklı olarak enstrümanın kalan ömrü boyunca yayılarak muhasebeleştirilmesinin mümkün olmadığı anlamına gelmektedir.

TMS 28, "İştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlar'daki değişiklikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Şirketlerin özkaynak metodunu uygulamadığı uzun vadeli iştirak veya müşterek yönetime tabi yatırımlarını, TFRS 9 kullanarak muhasebeleştireceklerini açıklığa kavuşturmuştur.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

TFRS 16, "Kiralama işlemleri"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TFRS 15, 'Müşteri sözleşmelerinden hasılat' standardı ile birlikte erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu yeni standart mevcut TMS 17 rehberliğinin yerini alır ve özellikle kiralayanlar açısından muhasebesinde geniş kapsamlı bir değişiklik yapar. Şu anki TMS 17 kurallarına göre kiralayanlar bir kiralama işlemine taraf olduklarında bu işlem için finansal kiralama (bilanço içi) ya da faaliyet kiralaması (bilanço dışı) ayrımı yapmak zorundalar. Fakat TFRS 16'ya göre artık kiralayanlar neredeyse tüm kiralama sözleşmeleri için gelecekte ödeyecekleri kiralama yükümlülüklerini ve buna karşılık olarak da bir varlık kullanım hakkını bilançolarına yazmak zorunda olacaklardır. UMSK kısa dönemli kiralama işlemleri ve düşük değerli varlıklar için bir istisna öngörmüştür, fakat bu istisna sadece kiraya verenler açısından uygulanabilir. Kiraya verenler için muhasebe neredeyse aynı kalmaktadır. Ancak UMSK'nın kiralama işlemlerinin tanımını değiştirmesinden ötürü (sözleşmelerdeki içeriklerin birleştirilmesi ya da ayrıştırılmasındaki rehberliği değiştirdiği gibi) kiraya verenler de bu yeni standarttan etkileneceklerdir. Bu durumda, yeni muhasebe modelinin kiraya verenler ve kiralayanlar arasında birtakım değerlendirmelere neden olacağı beklenmektedir. TFRS 16'ya göre bir sözleşme belirli bir süre için belirli bir tutar karşılığında bir varlığın kullanım hakkını ve o varlığı kontrol etme hakkını içeriyorsa o sözleşme bir kiralama sözleşmesidir ya da kiralama işlemi içermektedir.

TFRS Yorum 23, "Vergi uygulamalarındaki belirsizlikler"; 1 Ocak 2019 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu yorum TMS 12 Gelir Vergileri standardının uygulamalarındaki bazı belirsizliklere açıklık getirmektedir. UFRS Yorum Komitesi daha önce vergi uygulamalarında bir belirsizlik olduğu zaman bu belirsizliğin TMS 12'ye göre değil TMS 37 'Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar' standardının uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştu. TFRS Yorum 23 ise gelir vergilerinde belirsizlikler olduğu durumlarda ertelenmiş vergi hesaplamasının nasıl ölçüleceği ve muhasebeleştirileceği ile ilgili açıklama getirmektedir. Vergi uygulaması belirsizliği, bir şirket tarafından yapılan bir vergi uygulamasının vergi otoritesince kabul edilir olup olmadığının bilinmediği durumlarda ortaya çıkar. Örneğin, özellikle bir giderin indirim olarak kabul edilmesi ya da iade alınabilir vergi hesaplamasına belirli bir kalemin dahil edilip edilmemesiyle ilgili vergi kanunda belirsiz olması gibi. TFRS Yorum 23 bir kalemin vergi uygulamalarının belirsiz olduğu; vergilendirilebilir gelir, gider, varlık ya da yükümlülüğün vergiye esas tutarları, vergi gideri, alacağı ve vergi oranları da dahil olmak üzere her durumda geçerlidir.

2015-2017 yıllık iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrası yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri içermektedir:

- TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçer.
- TFRS 11 "Müşterek Anlaşmalar" müşterek kontrolü sağlayan işletme, müşterek faaliyette daha önce edindiği payı yeniden ölçmez.
- TMS 12 "Gelir Vergileri" işletme, temettülerin gelir vergisi etkilerini aynı şekilde muhasebeleştirir.
- TMS 23 "Borçlanma Maliyetleri" bir özellikli varlığın amaçlanan kullanıma veya satışa hazır hale gelmesi için yapılan her borçlanmayı, genel borçlanmanın bir parçası olarak değerlendirir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.3 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler (devamı)

Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (devamı)

TMS 19 “Çalışanlara Sağlanan Faydalar” planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme ile ilgili iyileştirmeler; 1 Ocak 2019 ve sonrasında olan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Bu iyileştirmeler aşağıdaki değişiklikleri gerektirir:

- Planda yapılan değişiklik, küçülme ve yerine getirme sonrası dönem için; cari hizmet maliyeti ve net faizi belirlemek için güncel varsayımların kullanılması;
- Geçmiş dönem hizmet maliyetinin bir parçası olarak kar veya zararda muhasebeleştirme, ya da varlık tavanından kaynaklanan etkiyle daha önce finansal tablolara alınmamış olsa bile, fazla değerdeki herhangi bir azalmanın, yerine getirmedeki bir kazanç ya da zararın finansal tablolara alınması.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar” daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı,
- ii) Önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi,
- iii) Önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi.

TFRS 3’teki değişiklikler - işletme tanımı; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 ‘deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu; 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.

TFRS 17, “Sigorta Sözleşmeleri”; 1 Ocak 2021 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.4 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem mali tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Şirket'in muhasebe tahminlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

(a) Finansal araçlar

(i) Finansal Varlıklar

Sınıflandırma

Şirket, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar" ve "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır.

Şirket, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır. Şirket'in finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Şirket'in itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Şirket, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüleri kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

"Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti(devamı)

(a) Finansal araçlar(devamı)

(i) Finansal Varlıklar(devamı)

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Şirket, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Şirket tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır. Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

– 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

– Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Topluluk, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

Ticari Alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir.

Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşım" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlere kaydedilir.

Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kar/zararları, kar veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve her türlü değer düşüklüğü karşılığı düşülerek ölçülürler.

Maliyet, varlık alımlarıyla doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaları içermektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki kalemleri içermektedir:

- Malzeme ve doğrudan işçilik maliyetleri;
- Varlığın Grup'un kullanım amacına uygun olarak çalışır hale getirilmesiyle doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetler;
- Grup'un varlığı elden çıkarma veya bulunduğu sahayı eski haline getirme yükümlülüğü bulunması durumunda parçalarının sökülmesine veya restorasyonuna, parçaların yer değiştirmesine ve yerleştirildiği alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilmiş borçlanma maliyetleri.

Maliyetler, yabancı para ile satın alınan maddi duran varlıklar için, özellikle nakit akışı riskinden korunma işlemlerinden doğan kazanç veya kayıpların özkaynaktan transferlerini içerir. Satın alınan yazılım, ilgili ekipmanın kullanılabilmesi için tamamlayıcı unsur olduğunda ekipmanın parçası olarak aktifleştirilir.

Maddi duran varlıkları oluşturan parçalar farklı faydalı ömürlere sahip olduğunda bunlar maddi duran varlığın ayrı kısımları (önemli parçaları) olarak muhasebeleştirilir.

Gayrimenkuller ile tesis makine ve cihazlar yeniden değerlendirme yöntemiyle muhasebeleştirilmiştir. Değer artışları Özkaynaklar altında "Yeniden değerlendirme ölçüm kazanç ve kayıpları" altında muhasebeleştirilmektedir.

Bir maddi varlığın elden çıkartılmasıyla oluşan kazanç veya kayıplar. (Söz konusu maddi duran varlığın elden çıkartılmasıyla elde edilen net tutar ile defter değeri arasındaki hesaplanan fark) kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Grup'un, 1 Ocak 2005 tarihinden önce satın alınan maddi duran varlıklar 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla enflasyonun etkilerine göre düzeltilmiş maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek; 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren satın alınan maddi duran varlıklar ise maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve kalıcı değer kayıpları düşülerek yansıtılmıştır.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılmasının mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilir. Devam eden onarım ve bakım yapıldıkça gider olarak muhasebeleştirilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(b) Maddi duran varlıklar (devamı)

(iii) Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, hali hazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibariyle amortismanına tabi tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden tahmini kalıntı değerlerinin düşülmesinden sonra, bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın defter değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Arazi amortismanına tabi değildir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde önemli maddi duran varlık kalemlerinin tahmin edilen faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri	15
Binalar	36-50
Makine ve teçhizatlar	3-24
Motorlu taşıtlar	4-7
Demirbaşlar	3-50
Özel Maliyetler	5-17

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibariyle gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(c) Maddi olmayan duran varlıklar

(i) Muhasebeleştirme ve ölçüm

Grup tarafından satın alınmış ve belirli bir faydalı ömre sahip diğer maddi olmayan duran varlıklar maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülür.

(ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler, yalnızca ilişkili oldukları maddi olmayan duran varlıkların gelecekteki ekonomik faydasını artırıcı bir etkiye sahipse aktifleştirilir. Diğer tüm harcamalar, içsel olarak üretilen şerefiye ve ticari markalar da dahil olmak üzere oluştuğu zaman kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(iii) İtfa payları

Şerefiye dışında kalan maddi olmayan duran varlık kalemleri için itfa payları, kullanıma hazır oldukları tarihten itibaren ilgili varlıkların tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Cari ve karşılaştırmalı dönemlerde tahmin edilen faydalı ömürler aşağıdaki gibidir:

Açıklama	Ömür (Yıl)
Haklar	15
Geliştirme Giderleri	10

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama tarihi itibarıyla gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

d) Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değerleri ile ölçülür. Gerçeğe uygun değer artış ve azalışları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlamayacağına belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Transferler, yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanımında bir değişiklik olduğunda yapılır. Gerçeğe uygun değer esasına göre izlenen yatırım amaçlı gayrimenkulden, sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul sınıfına yapılan bir transferde, transfer sonrasında yapılan muhasebeleştirme işlemindeki tahmini maliyeti, anılan gayrimenkulün kullanım şeklindeki değişikliğin gerçekleştiği tarihteki gerçeğe uygun değeridir. Sahibi tarafından kullanılan bir gayrimenkulün, gerçeğe uygun değer esasına göre gösterilecek yatırım amaçlı bir gayrimenkule dönüşmesi durumunda, işletme, kullanımdaki değişikliğin gerçekleştiği tarihe kadar "Maddi Duran Varlıklar"a uygulanan muhasebe politikasını uygular.

Faaliyet kiralaması çerçevesinde kiralanmış gayrimenkuller, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmamıştır

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(e) Varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Finansal olmayan varlıklar

Grup, her bir raporlama tarihinde, stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları dışında kalan finansal olmayan varlıklar için değer düşüklüğü göstergesi olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Şerefiye ve belirsiz faydalı ömre sahip varlıklar için geri kazanılabilir tutar her sene aynı dönemde tahmin edilir. Bir varlıkla ilgili nakit yaratan birimin ("NYB") defter değeri geri kazanılabilir tutarını aşıyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da NYB'lere ayrılır. Faaliyet bölümü tavanı testine tabi olmak şartıyla, şerefiyenin dağıtılmış olduğu NYB'ler şerefiye değer düşüklüğü testinin yapıldığı seviyede toparlanır, böylelikle şerefiyenin iç raporlama amaçlı izlendiği en düşük seviye yansıtılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye. Değer düşüklüğü testi için birleşme sinerjisinden yararlanması beklenen NYB'lere dağıtılır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere (NYB gruplarına) dağıtılan şerefiyenin defter değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki (NYB gruplarındaki) diğer varlıkların defter değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan defter değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(f) Çalışanlara sağlanan faydalar

(i) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'deki mevcut Türk İş Kanunu gereğince; Grup, çalışanların emeklilik nedeniyle işten ayrılan çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekte tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye hak kazanmış gibi hesaplanmış olup finansal tablolarda tahakkuk esası ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı tavanları, sırasıyla, 6.3780 TL ve 5.434 TL tutarındadır.

Türkiye Finansal Raporlama Standartları'na göre, şirketlerin belirli fayda planlarını aktüeryal değerlendirme yöntemlerine göre hesaplamaları gerekmektedir. Buna göre, ilişikteki finansal tablolardaki toplam yükümlülüğü bulmak için kullanılan emeklilik tahminlerinin olasılığını hesaplarken 31 Aralık 2019 ve 2018 tarihleri itibarıyla kullanılan temel istatistiki varsayımlar Not 15'de açıklanmıştır.

Aktüeryal farklar hariç kıdem tazminatı karşılığında meydana gelen bütün değişiklikler kar veya zarara kaydedilir. Aktüeryal farklar ise kar zarara yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelirler içerisinde "Aktüeryal kazanç/(kayıp)" hesabında kayıtlara alınmakta ve doğrudan özkaynak altında gösterilmektedir.

(ii) Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli fayda yükümlülükler iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet verildikçe giderleştirilir. Çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda Grup'un yasal veya zımni kabulden doğan, ödemekle yükümlü olduğu ve bu yükümlülüğün güvenilir olarak tahmin edilebildiği durumlarda kısa vadeli nakit ikramiye veya kar paylaşım planları kapsamında ödenmesi beklenen tutarlar için bir yükümlülük kaydedilir. Çalışanlara sağlanan kısa vadeli karşılıklar, ikramiye karşılıkları ve kullanılmamış izin hakları karşılıklarından oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(g) Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektirmeyen olaylar, önemli olması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklanmıştır.

(h) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda çıkışlarının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde ölçülebilmesi durumlarında karşılık ayrılır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir. İskonto tutarı finansal gider olarak muhasebeleştirilir.

(i) Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler

Eğer Grup bir sözleşmeden beklediği faydalar sözleşme kapsamında yükümlülüğünü yerine getirmek için katlandığı kaçınılmaz maliyetlerin altında ise bu gibi ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler için karşılık ayrılır. Karşılık, sözleşmenin feshedilmesi sonucu beklenen maliyetin bugünkü değeri ile sözleşmenin devam etmesinden dolayı oluşması beklenen net maliyetin bugünkü değerinin düşük olanı ile ölçülür. Bir karşılık ayırmadan önce, Şirket sözleşme ile ilgili varlıklara değer düşüklüğü muhasebeleştirir.

(i) Hasılatın kaydedilmesi

Şirket, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı finansal tablolarına kaydeder. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) varlık devredilmiş olur.

Şirket aşağıda yer alan temel prensipler doğrultusunda hasılatı finansal tablolarına kaydetmektedir:

- (a) Müşteriler ile sözleşmeleri belirlenmesi
- (b) Sözleşmedeki performans yükümlülüklerini belirlenmesi
- (c) Sözleşmedeki işlem fiyatını saptanması
- (d) İşlem fiyatını sözleşmedeki performans yükümlülüklerine bölüştürülmesi
- (e) Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi

Şirket aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

- (a) Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uyarınca) onaylamış ve kendi edimlerini ifa etmeyi taahhüt etmektedir,
- (b) Şirket her bir tarafın devredeceği mal veya hizmetlerle ilgili hakları tanımlayabilmektedir,
- (c) Şirket devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili ödeme koşulları tanımlayabilmektedir,
- (d) Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- (e) Şirket'in müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(i) Hasılatın kaydedilmesi (devamı)

Bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken işletme, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilmesini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır.

Hizmet gelirleri hizmetin verildiği dönemde gelir kaydedilir. Bir yıldan uzun süreli bakım onarım sözleşmeleri kapsamındaki hizmet gelirleri, sözleşme dönemlerine eşit olarak yayılarak muhasebeleştirilir ve ileriki dönemlere ait tutarlar finansal tablolara ertelenmiş gelir olarak yansıtılır.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan zımni faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Şirket, Türkiye'nin muhtelif yerlerindeki bayileri aracılığıyla Tümosan markası ile traktör satışı yapmaktadır. Bu satışlarına paralel olarak müşterilerine yetkili servis hizmeti de sunmaktadır.

(j) Devlet teşvikleri

Alınan koşulsuz devlet teşvikleri, bu teşviklerin alacak durumuna gelmesi halinde kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilir. Diğer devlet teşvikleri, Grup'un teşvikle ilgili gerekli koşulları sağlayacağı ve bu teşvikin alınacağı hakkında yeterli güvencenin bulunması durumunda gerçeğe uygun değerleri ile ertelenmiş gelir olarak kaydedilirler ve daha sonra varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

Grup'a katlandığı maliyetlerle ilgili verilen teşvikler, maliyetlerin oluştuğu dönemlerde sistematik olarak kar veya zararda diğer gelirler altında muhasebeleştirilirler.

(k) İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında taraf, Grup ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

(i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);

(ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması veya

(iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(k) İlişkili taraflar (devamı)

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

(m) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri, nakit ve nakit benzerlerinden elde edilen faiz gelirlerini kar veya zararda muhasebeleştirilen riskten korunma amaçlı elde tutulan finansal araçlardan elde edilen gelirleri ve önceden diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş net kazançların sınıflamalarını içerir. Faiz geliri, etkin faiz yöntemi kullanılarak tahakkuk esasına göre kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Finansman giderleri, alınan kredilerin faiz giderleri, nakit ve nakit benzerleri ve finansal yükümlülükler üzerinde kaydedilen değer düşüklüğü zararları ve kur farklarını içerir.

Bir özellikli varlık satın alımı, inşası veya üretimiyle doğrudan ilgili olmayan borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemi kullanılarak kar veya zararda muhasebeleştirilir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin üzerindeki kur farkı gelir ve giderleri kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansal gelirler veya finansal giderler içerisinde net olarak raporlanır.

(n) Vergi

Dönem karı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari dönem vergisi ve ertelenen vergiyi içermektedir. Cari dönem vergisi ve ertelenen vergi doğrudan özkaynaklarda veya diğer kapsamlı gelir tablosunda kayıtlara alınan kalemlerin vergi etkileri hariç kar veya zarar hesaplarında muhasebeleştirilir.

(i) Dönem vergisi

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir. Dönem vergi yükümlülüğü aynı zamanda temettü dağıtım bildirimlerinden kaynaklanan vergi yükümlülüklerini de içerir. Türkiye'deki uygulama detayları Not 24'te verilmiştir.

(ii) Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan defter değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Aşağıdaki durumlarda meydana gelen geçici farklar için ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez:

- Bir işletme birleşmesi olmayan ve ne muhasebe karını ne de vergiye tabi kar veya zararı etkilemeyen bir işlem sonucu oluşan varlık veya yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında ortaya çıkan geçici farklar;
- Öngörülebilir bir gelecekteki tersine dönmesi muhtemel olmayan ve Grup'un geri çevrim zamanını kontrol edebildiği bağlı ortaklık, iştirak ve müştereken kontrol edilen işletmelerdeki yatırımlarıyla ilgili geçici farklar ve
- Şerefiyenin ilk muhasebeleştirilmesi sırasında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(n) Vergi (devamı)

(ii) Ertelenmiş vergi (devamı)

Grup, ertelenmiş vergi borçlarını ve ertelenmiş vergi varlıklarını, varlıklarının defter değerlerini ne şekilde geri kazanacağı veya borçlarını ne şekilde ödeyeceği ile ilgili raporlama dönemi sonundaki beklentilerinin vergisel sonuçlarıyla tutarlı bir şekilde ölçer. Gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak ölçülen yatırım amaçlı gayrimenkuller için, söz konusu yatırım amaçlı gayrimenkulün defter değerinin satış yoluyla geri kazanılacağına ilişkin aksi ispat edilene kadar geçerli bir varsayım bulunmaktadır.

Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrileceği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi yükümlülüklerine mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi olması veya vergiye tabi işletmeler farklı işletmeler olmakla birlikte bu işletmeler vergi borçlarını ve vergi alacaklarını ya net esasa göre yerine getirecek veya tahsilat ve ödemeyi ayrı ayrı ancak aynı zamanda yapacak olması durumunda mahsuplaştırılabilir.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

(iii) Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken. Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gereken ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Grup'un mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(o) Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda döneme ilişkin nakit akımları işletme yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır. İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyet alanına giren konulardan kaynaklanan nakit akımlarını gösterir. Grup, işletme faaliyetlerine ilişkin nakit akımlarını, net kar/zararın gayri nakdi işlemlerin geçmiş ya da gelecek işlemlerle ilgili nakit giriş ve çıkışları tahakkuklarının veya ertelemelerinin ve yatırım veya finansman ile ilgili nakit akımlarına ilişkin gelir veya gider kalemlerinin etkilerine göre düzeltildiği dolaylı yöntemle gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (maddi ve maddi olmayan varlık yatırımları ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, kasa ve bankalardaki üç aydan kısa vadeli mevduat, olduğu tarihte vadesi üç ayı geçmeyen ve değer kaybetme riski bulunmayan kısa vadeli yüksek likiditeye sahip yatırımları ifade etmektedir.

(p) Temettüleri

Temettü alacakları, beyan edildikleri dönemde gelir olarak kaydedilir. Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak, Genel Kurul'da kar dağıtım kararının alındığı dönemde finansal tablolara yansıtılır.

(q) Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Grup'un ürün veya hizmet grubu sunumunda risk ve getiri açısından diğer faaliyet alanlarından farklı özellikler taşıyan, ayırt edilebilir faaliyet bölümünün ve farklı risk ve getiri özelliklerine sahip ayırt edilebilir coğrafi bölümünün olmaması nedeniyle bölümlere göre raporlama yapılmamıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.5 Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

(r) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, sabit kıymet satış gelirlerinden ve kar veya zarara kaydedilen kazançlardan oluşmaktadır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, sabit kıymet satış zararları ve kar veya zarara kaydedilen kayıplardan oluşmaktadır.

(s) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, tahakkuk tutarı etkin faiz yöntemiyle hesaplanarak kaydedilen mevduat faiz gelirleri, konusu kalmayan şüpheli alacak veya stok karşılıklarından gelirler, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı gelirleri yatırım amaçlı gayrimenkullerin değer artışları ve diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

Esas faaliyetlerden diğer giderler, şüpheli alacak veya stok karşılık giderleri, bağışlar, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı giderleri ve diğer faaliyetlerle ilgili giderlerden oluşmaktadır.

Kur farkı gelir veya giderleri kur farkı hareketlerinin şirket bazında net gelir ya da net gider durumunda olmasına göre esas faaliyetlerden diğer gelirler veya esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde net tutarlarıyla gösterilmektedir.

(t) Gerçeğe uygun değer belirlenmesi

Grup'un çeşitli muhasebe politikaları ve açıklamaları hem finansal hem de finansal olmayan varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesini gerektirmektedir. Gerçeğe uygun değerler ölçme ve açıklama amacıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenmektedir. Uygulanabilir olması halinde, gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan varsayımlarla ilgili ilave bilgiler varlık veya yükümlülüğe özgü dipnotlarda sunulmuştur.

(i) Ticari ve diğer alacaklar

Ticari ve diğer alacakların gerçeğe uygun değerleri gelecekteki nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile indirgenmesiyle bulunacak değer olarak tahmin edilir. Belirli bir faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar indirgenme etkisinin önemsiz olması durumunda orijinal fatura tutarından değerlendirilir. Bu gerçeğe uygun değerler ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir.

(ii) Diğer türev olmayan finansal yükümlülükler

Diğer türev olmayan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri, ilk muhasebeleştirme sırasında ve açıklama amacıyla her raporlama dönemi sonunda belirlenir. Gerçeğe uygun değer, gelecekteki anapara ve faiz nakit akışlarının ölçüm tarihindeki piyasa faiz oranları ile bugünkü değere indirgenmesi ile hesaplanmaktadır. Dönüştürülebilir senetlerin yükümlülük kısmı ile ilgili olarak, piyasa faiz oranı. Dönüştürme seçeneği olmayan benzer yükümlülükler referans verilerek belirlenir. Finansal kiralama işlemleri için piyasa faizi benzer kira anlaşmalarına göre belirlenir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

2 Finansal Tabloların Sunumuna İlişkin Esaslar (devamı)

2.6 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Finansal tabloların TFRS'ye uygun olarak hazırlanması, yönetimin, politikaların uygulanması ve raporlanan varlık, yükümlülük, gelir ve gider tutarlarını etkileyen kararlar, tahminler ve varsayımlar yapmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

Bu finansal tabloların hazırlanması sırasında Grup'un muhasebe politikalarının uygulamasında yönetim tarafından yapılan önemli değerlendirmeler ile tahmindeki belirsizliğin temel kaynakları 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait finansal tablolarda uygulananlar ile tutarlıdır.

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler, güncelleme yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınır.

Finansal tablolarda kayıtlara alınan tutarlar üzerinde önemli etkisi olan tahminlere ilişkin bilgiler aşağıda belirtilen dipnotlarda açıklanmıştır:

- Not 2.5 (b, c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri
- Not 7 Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılığı
- Not 11 Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerleri
- Not 12 Arazi ve arsaların gerçeğe uygun değerleri
- Not 15 Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler
- Not 16 Kıdem tazminatı karşılığında kullanılan varsayımlar
- Not 25 Vergi varlık ve yükümlülükleri
- Not 27 Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesi

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları

Finansal tablolarda ortaklar, önemli yönetim personeli ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve kendileri tarafından kontrol edilen veya kendilerine bağlı şirketler ile birlikte, iştirak ve müştereken kontrol edilen ortaklıklar ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir. Grup'un normal faaliyetlerini sürdürmesi esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapılmıştır.

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır.

Grup'un bu dipnotta açıklanan bazı ilişkili tarafları ve Grup ile olan ilişkileri aşağıdaki gibidir. Bu şirketler Albayrak ailesi tarafından kontrol edilmekte olup ilişkili taraf olarak sunulmuştur.

İlişkili taraf

Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Tic. A.Ş. ("Albayrak İnşaat")
Ereğli Tekstil Turizm San. ve Tic. A.Ş. ("Ereğli Tekstil")
Albayrak Holding A.Ş. ("Albayrak Holding")
Albil Merkezi Hizmetler ve Ticaret A.Ş. ("Albil")
Birlikte Dağıtım A.Ş. ("Birlikte Dağıtım")
Birun Otelcilik A.Ş. ("Birun Otelcilik")
Kademe Atık Teknolojileri San.A.Ş. ("Kademe Atık")
Platform Tur. Taş. Gıda İnş. Tem. Hiz. San.ve Tic. A.Ş. ("Platform Turizm")
Reklam Piri Medya İletişim A.Ş. ("Reklam Piri")
Albayrak Somali Liman İşletmeciliği ("Somali Liman")
Varaka Kağıt Sanayi A.Ş. ("Varaka Kağıt")
Yeşil Adamlar Atık Yönetimi ve Taşımacılık A.Ş. ("Yeşil Adamlar")
Albayrak92 Private Ltd. ("Albayrak92 Private")
Bayfa Geri Dön.Tur. Taş. San.ve Tic. Ltd. Şti ("Bayfa Geri Dönüşüm")
Sistemli Dağıtım Hizmetleri A.Ş. ("Sistemli Dağıtım")
Trabzon Liman İşletmeciliği A.Ş. ("Trabzon Liman")
Dolu Akaryakıt Pazarlama A.Ş. ("Dolu Akaryakıt")
Somali Mogadişu Liman İşletmesi ("Somali Liman")
Kazzaz Kağıt Ticaret A.Ş. ("Kazzaz Kağıt")
Ağa Maden İşletmeciliği Turizm Sanayi ve Ticaret Ltd. ("Ağa Maden")

Tanım

Ortak
Ortak
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf
İlişkili Taraf

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	Ticari Olmayan
Kademe Atık	10.713.027	--	7.329.494	--
Somali Liman	1.367.405	--	--	--
Trabzon Liman	372.285	--	--	--
Yeşil Adamlar	244.508	--	--	--
Albil	198.145	--	924.466	--
Sistemli Dağıtım	226.351	--	--	--
Albayrak92	25.824	--	--	--
Dolu Akaryakıt	9.663	--	--	--
Albayrak Holding	1.159	--	--	--
Platform	908	--	96.156	--
Varaka Kağıt (*)	--	6.952.971	--	6.135.932
Birlikte Dağıtım	--	--	27.127	--
Ereğli Tekstil(*)	--	37.684.730	2.360	--
Albayrak İnşaat(*)	--	13.874.529	--	15.182.535
Bayfa	--	--	--	--
Birun Otelcilik	--	--	1.252	--
Reklam Piri	--	--	142.562	--
Diğer	--	--	--	--
Toplam	13.159.275	58.512.230	8.523.417	21.318.467

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve borçlar aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2018	Alacaklar		Borçlar	
	Kısa Vade		Kısa Vade	
	Ticari	Ticari Olmayan	Ticari	Ticari Olmayan
Kademe Atık	4.165.892	--	1.738.904	--
Albayrak92 Private	803.662	--	--	--
Trabzon Liman	372.285	--	--	--
Yeşil Adamlar	230.442	--	--	--
Birun Otelcilik	120.886	--	1.252	--
Sistemli Dağıtım	83.657	--	--	--
Dolu Akaryakıt	7.679	--	--	--
Platform	908	--	43.585	--
Varaka Kağıt (*)	--	1.049.024	--	--
Reklam Piri	--	--	62.994	--
Ereğli Tekstil(*)	--	28.435.338	--	--
Birlikte Dağıtım	--	--	124.339	--
Albil	--	--	295.952	--
Albayrak İnşaat(*)	--	14.761.500	--	--
Diğer	1.159	--	--	--
Toplam	5.786.570	44.245.862	2.267.026	--

(*) Grup'un İlişkili taraflardan ticari olmayan alacakları grup için finansman olup operasyonel faaliyetlerde kullanılmaktadır. Alacak için piyasa faiz oranlarına uygun olarak düzenli aralıklarla faiz işletilmektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

3 İlişkili Taraf Açıklamaları (devamı)**Alımlar ve Giderler**

1 Ocak-31 Aralık 2019 ve 1 Ocak-31 Aralık 2018 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan alışlar ve giderler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak- 31 Aralık 2019					1 Ocak- 31 Aralık 2018	
Alımları	Mal ve Hizmet Alımı	Kira	Sabit Kıymet	Diğer	Mal ve Hizmet Alımı	Kira
Kademe Atık	26.180.779	--	--	--	43.439.266	--
Albil	694.822	--	149.119	1.279.362	1.388.409	--
Dolu Akaryakıt	431.318	--	--	--	103.229	--
Birlikte Dağıtım	164.810	--	--	--	162.872	--
Platform	106.578	58.900	--	--	1.760	46.025
Reklam Piri	75.940	--	--	--	77.018	--
Albayrak Holding	--	1.192.227	--	--	--	1.004.403
Ağa Maden	--	--	--	--	--	--
Albayrak İnşaat	--	--	--	--	--	--
Diğer	--	--	--	--	--	--
Toplam	27.654.247	1.251.127	149.119	1.279.362	45.172.554	1.050.428

Satışlar ve Gelirler

1 Ocak-31 Aralık 2019 ve 1 Ocak-31 Aralık 2018 dönemlerinde ilişkili taraflardan yapılan satışlar ve gelirler aşağıdaki gibidir:

1 Ocak- 31 Aralık 2019					1 Ocak- 31 Aralık 2018		
Satışları	Mal ve Hizmet Satışı	Faiz	Kira	Diğer	Mal ve Hizmet Satışı	Faiz	Diğer
Kademe Atık	6.023.344	--	1.278.730	453.146	5.942.770	--	301.031
Somali Limanı	1.367.405	--	--	--	--	--	--
Ereğli Tekstil	725.042	6.189.619	--	1.571.664	4.266.638	4.907.357	--
Albayrak Turizm	48.562	--	--	430.501	78.032	8.914.920	--
Albayrak92	2.901	--	--	--	150.181	--	--
Albil	--	--	--	--	5.247	--	--
Platform Turizm	--	--	--	--	770	--	--
Kazzaz	--	--	--	--	--	--	--
Yeşil Adamlar	--	--	--	14.066	42.562	--	--
Sistemli Dağıtım	--	--	--	3.202	82.685	--	--
Trabzon Liman	--	--	--	--	52.999	19.276	--
Varaka Kağıt	--	--	--	14.066	984.849	2.262.835	--
Toplam	8.167.255	6.189.619	1.278.730	2.486.645	11.606.733	16.104.388	301.031

Üst Yönetime Sağlanan Faydalar

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait üst yönetime sağlanan fayda ve menfaatlerin toplamı 1.653.425 TL'dir (2018: 1.314.911 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

4 Nakit ve Nakit Benzerleri

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kasa	25	25
Bankalar		
-Vadesiz Mevduat	27.029.032	5.541.660
Toplam	27.029.057	5.541.685

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un mevduatları üzerinde blokaj bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

Grup'un sahip olduğu finansal varlık ve yükümlülükler için maruz kaldığı faiz oranı riski, kur riski ve ilgili duyarlılık analizlerini dipnot 26'da açıklamaktadır.

5 Finansal Yatırımlar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli finansal yatırımlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Hisse Senetleri	87.770	62.288
Tahviller (*)	53.496.345	5.241.766
Toplam	53.584.115	5.304.054

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla finansal yatırımlar, Ereğli Tekstil'in ihraç etmiş olduğu 3 aylık tahvillerden oluşmaktadır. Şirket ilgili tahvilleri gerçeğe uygun değer farkları kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak muhasebeleştirmiştir. İlgili tahvillerin nominal değeri 50.000.000 TL olup indirgenmiş değeri 53.496.345 TL'dir (31 Aralık 2018: Nominal değeri 5.400.000 TL, indirgenmiş değeri 5.431.136 TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

6 Finansal Borçlar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un finansal borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
<i>Kısa Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Kısa Vadeli Banka Kredileri	213.195.094	165.184.100
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	939.354	2.219.318
Toplam	214.134.448	167.403.418
<i>Uzun Vadeli Finansal Borçlanmalar</i>		
Uzun Vadeli Banka Kredileri	67.333.062	409.738
Toplam	67.333.062	409.738

Banka Kredileri

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla açık olan kredilere ilişkin vade ve şartlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinde Tutarı	Efektif Faiz Oranı %	TL Cinsinden Tutarı
Kısa Vadeli Krediler				
- Türk Lirası	11,5-16%	213.195.094	15,5-40,5%	165.184.100
Uzun Vadeli Kredilerin Kısa Vadeli Kısımları				
- Türk Lirası	11,5-17,18%	939.354	15,5-40,5%	2.219.318
Uzun Vadeli Krediler				
- Türk Lirası		67.333.062		409.738
Toplam Krediler		281.467.510		167.813.156

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Grup kullanmış olduğu kredilere ilişkin 400 milyon TL tutarında gayrimenkul ipoteği ve 33.986.660 TL tutarında müşteri çekini teminat olarak ilgili bankalara vermiştir (31 Aralık 2018:12 milyon TL tutarında gayrimenkul ipoteği ve 20.049.691TL tutarında müşteri çeki).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

7 Ticari Alacak ve Borçlar**Kısa Vadeli Ticari Alacaklar**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alacak Senetleri	111.706.404	87.587.590
Alıcılar	89.297.710	69.091.854
DBS Alacakları (*)	5.418.481	6.087.577
Şüpheli Alacak Karşılığı (**)	(6.759.652)	(6.236.134)
Toplam	199.662.943	156.530.887

(*) Doğrudan borçlanma sistemi ("DBS") Şirket ile bayi arasında alım satım ödemelerini garanti altına alma sistemidir. Bayiye banka tarafından tanımlanan DBS limiti içerisinde Şirket'ten mal alımını gerçekleştirir. Vade sonunda bayi ödemesini 3. taraf olan bankaya yapar ve bankada Şirket'e ödemesini gerçekleştirir.

(**) Grup'un şüpheli ticari alacaklar karşılığına ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak Bakiyesi	(6.236.134)	(4.687.992)
Dönem Gideri	(401.049)	(1.311.120)
Beklenen Kredi Zararları	(122.469)	(237.022)
Tahsilatlar	--	--
31 Aralık Bakiyesi	(6.759.652)	(6.236.134)

Uzun Vadeli Ticari Alacaklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla, kısa vadeli ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alacak Senetleri	2.044.700	4.677.728
Toplam	2.044.700	4.677.728

Kısa Vadeli Ticari Borçlar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara ticari borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Satıcılara Olan Borçlar	73.923.982	59.594.334
Borç Senetleri	9.918.079	25.424.009
Diğer Ticari Borçlar	5.731.795	15.895.631
Toplam	89.573.856	100.913.974

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

8 Diğer Alacak ve Borçlar***Kısa Vadeli Diğer Alacaklar***

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İade Alınacak Vergiler	1.391.407	810.208
Diğer Çeşitli Alacaklar	703.961	450.653
Toplam	2.095.368	1.260.861

Diğer alacaklardaki risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin açıklamalar 26. notta verilmiştir.

Kısa Vadeli Diğer Borçlar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflara diğer borçlar aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İade Edilecek Depozito ve Teminatlar	3.189.489	3.926.900
Vergi Dairesine Borçlar	728.497	560.480
Diğer Borçlar	21.795	23.230
Toplam	3.939.781	4.510.610

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası (“TL”)

9 Stoklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup’un stok detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Malzeme ve Yedek Parçalar	87.431.903	88.991.172
Ticari Mallar	847.071	734.538
Mamuller	41.054.998	69.581.121
Diğer Stoklar	1.587.321	1.429.619
Yarı Mamuller	7.912.145	10.686.584
Yoldaki Mallar	2.992.978	8.228.517
Stok Değer Düşüklüğü (-)(*)	(4.806.890)	(1.415.688)
Toplam	137.019.526	178.235.863

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla stoklar üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

(*) Grup’un stok değer düşüklüğüne ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	1.415.688	1.875.658
Dönem İçinde (İptal Edilen)/Gerçekleşen Karşılık	3.391.202	(459.970)
31 Aralık Bakiyesi	4.806.890	1.415.688

10 Peşin Ödenmiş Giderler ve Ertelenmiş Gelirler

Peşin Ödenmiş Giderler

Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan peşin ödenmiş giderlerin dönen varlıklar kısmında kalan tutarı aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Verilen Avanslar	13.922.696	3.553.898
Gelecek Aylara Ait Giderler	5.337.035	964.142
İş Avansları	274.931	180.548
Toplam	19.534.662	4.698.588

Ertelenmiş Gelirler

Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ilişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Alınan Avanslar	15.587.050	10.483.609
Toplam	15.587.050	10.483.609

11 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerin 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Maliyet Değeri		
1 Ocak açılış bakiyesi	11.643.262	2.373.804
Gerçeğe uygun değer düzeltmesi (Not:22) (*)	6.071.723	9.723.044
Muhasebe politikası değişikliği	--	(453.586)
31 Aralık Bakiyesi	17.714.985	11.643.262
Eksi: Birikmiş Amortisman		
1 Ocak açılış bakiyesi	--	(453.586)
Cari dönem amortismanı	--	--
Muhasebe politikası değişikliği	--	453.586
Dönem Sonu Bakiyesi	--	--
Dönem Başı Net Defter Değeri	11.643.262	1.920.218
Dönem Sonu Net Defter Değeri	17.714.985	11.643.262

(*) Bağlı ortaklığa ait Bakırköy Dünya Ticaret Merkezinde bulunan yatırım amaçlı gayrimenkulünün gerçeğe uygun değeri SPK tarafından yetkilendirilmiş RM Ritim Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından belirlenmiştir. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değeri piyasa değeri yöntemi kullanılarak tespit edilmiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

12 Maddi Duran Varlıklar

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak Maliyet	198.820.280	337.287	14.181.093	88.062.492	7.789.146	19.067.680	1.619.000	11.951.447	341.828.424
Yeniden Değerleme	242.769.000	6.816.713	75.995.142	27.030.284	--	--	--	--	352.611.139
İlaveler	125.000	--	1.171.048	4.623.120	--	1.035.720	162.000	118.598	7.235.486
Transfer	--	--	--	1.781.000	--	--	(1.781.000)	--	--
Çıkışlar	--	--	--	--	(470.186)	(10.903)	--	--	(481.089)
31 Aralık Bakiyesi	441.714.280	7.154.000	91.348.677	121.430.250	7.318.958	20.093.447	--	12.082.048	701.141.661
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak Açılış	--	(64.883)	(2.471.162)	(57.612.283)	(5.564.369)	(11.480.512)	--	(4.367.134)	(81.560.342)
Değerleme	--	81.748	764.635	64.473.070	--	--	--	--	65.319.453
Cari Dönem Amortismanı	--	(173.148)	(814.419)	(6.855.255)	(1.128.860)	(2.248.490)	--	(1.199.867)	(12.420.039)
Çıkışlar	--	--	--	--	254.971	9.126	--	--	264.097
31 Aralık Bakiyesi	--	(156.284)	(2.520.945)	--	(6.391.517)	(13.720.967)	--	(5.567.001)	(28.356.714)
1 Ocak 2019 Net Defter Değeri	198.820.280	272.403	11.711.327	30.378.031	2.271.516	7.587.027	1.619.000	7.596.316	260.255.900
31 Aralık 2019 Net Defter Değeri	441.714.280	6.997.716	88.827.732	121.430.250	927.441	6.372.480	--	6.515.047	672.784.947

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

12 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren yıla ait maddi duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Arsa	Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri	Binalar	Tesis Makine ve Cihazlar	Taşıtlar	Demirbaşlar	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Özel Maliyetler	Toplam
Maliyet Değeri									
1 Ocak 2018 açılış bakiyesi	198.820.280	337.287	14.181.093	79.358.030	7.733.009	17.279.667	--	11.951.447	329.660.813
İlaveler	--	--	--	8.704.462	336.639	1.799.641	1.619.000	--	12.459.742
Çıkışlar	--	--	--	--	(280.502)	(11.629)	--	--	(292.131)
31 Aralık 2018 Bakiyesi	198.820.280	337.287	14.181.093	88.062.492	7.789.146	19.067.680	1.619.000	11.951.447	341.828.424
Eksi: Birikmiş Amortisman									
1 Ocak 2019 açılış bakiyesi	--	(42.397)	(2.186.089)	(51.456.784)	(4.385.760)	(8.822.651)	--	(3.180.828)	(70.074.509)
Cari dönem amortismanı	--	(22.486)	(285.073)	(6.155.499)	(1.379.804)	(2.665.514)	--	(1.186.306)	(11.694.681)
Çıkışlar	--	--	--	--	201.195	7.653	--	--	208.848
31 Aralık 2018 Bakiyesi	--	(64.883)	(2.471.162)	(57.612.283)	(5.564.369)	(11.480.512)	--	(4.367.134)	(81.560.342)
1 Ocak 2018 Net Defter Değeri	198.820.280	294.890	11.995.004	27.901.246	3.347.249	8.457.016	--	8.770.619	259.586.304
31 Aralık 2018 Net Defter Değeri	198.820.280	272.404	11.709.931	30.450.209	2.224.777	7.587.168	1.619.000	7.584.313	260.268.082

Grup'un sabit kıymetleri üzerinde kullandığı banka kredilerine ilişkin 400 milyon TL ipotek bulunmaktadır (31 Aralık 2018: 12 milyon TL).

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

13 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yılda maddi olmayan duran varlıklar geliştirme giderlerinden, haklar ve lisanslardan oluşmakta olup hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Maliyet Değeri		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	43.687.733	42.964.392
İlaveler	1.265.623	723.341
31 Aralık Bakiyesi	44.953.356	43.687.733
Eksi: Birikmiş İtfa Payları		
1 Ocak Açılış Bakiyesi	(33.375.065)	(24.150.494)
Cari Dönem İtfa Payı	(6.240.080)	(9.224.571)
31 Aralık Bakiyesi	(39.615.145)	(33.375.065)
1 Ocak Net Defter Değeri	10.312.668	18.813.898
31 Aralık Net Defter Değeri	5.338.211	10.312.668

Grup'un maddi olmayan duran varlıkları üzerinde herhangi bir rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

14 Kiralama İşlemleri**Kullanım Hakkı Varlıkları**

Grup, geriye dönük uyguladığı TFRS 16 kapsamında kiralamanın fiilen başladığı tarihte finansal tablolarına bir kullanım hakkı varlığı ve bir kira yükümlülüğü yansıtır.

Kullanım hakkı varlığı ilk olarak maliyet yöntemiyle muhasebeleştirilir ve aşağıdakileri içerir:

- Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Grup maliyet yöntemini uygularken, kullanım hakkı varlığını; birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklüğü zararları düşülmüş ve kira yükümlülüğünün yeniden ölçümüne göre düzeltilmiş maliyeti üzerinden ölçer.

Grup, kullanım hakkı varlığını amortismanına tabi tutarken TMS 16 Maddi Duran Varlıklar'da yer alan amortisman hükümlerini uygular.

	Araçlar	Toplam
Maliyet Değeri		
1 Ocak 2019 Açılış Bakiyesi	--	--
TFRS 16 ilk uygulama	4.006.792	4.006.792
31 Aralık 2019 Kapanış Bakiyesi	4.006.792	4.006.792
Eksi: Birikmiş amortisman		
1 Ocak 2019 açılış bakiyesi	--	--
TFRS 16 ilk uygulama	(250.424)	(250.424)
Cari dönem amortismanı	(333.899)	(333.899)
Çıkış	--	--
31 Aralık 2019 Kapanış Bakiyesi	(584.324)	(584.324)
1 Ocak 2019 Net Defter Değeri	--	--
31 Aralık 2019 Net Defter Değeri	3.422.468	3.422.468

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

14 Kiralama İşlemleri (devamı)**Kiralama İşlemlerinden yükümlülükler**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kiralama işlemlerinden yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kiralama İşlemlerinden yükümlülükler (Kısa Vade)	83.457	--
Kiralama İşlemlerinden yükümlülükler (Uzun Vade)	3.984.804	--
Toplam	4.068.261	--

31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yılda kiralama işlemlerinden yükümlülükler hareketleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 Ocak 2019 Açılış Bakiyesi	--	--
TFRS 16 ilk uygulama (Not 2.3)	4.086.964	--
Girişler	--	--
Ödemeler	(1.145.268)	--
Faiz Giderleri (Not 23)	1.126.565	--
TOPLAM	4.068.261	--

15 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar**a) Karşılıklar**

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ayırmış olduğu karşılıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Garanti Karşılıkları (*)	3.319.916	5.835.467
Dava Karşılıkları (**)	4.640.495	1.519.635
Kısa vadeli karşılıklar	7.960.411	7.355.102

(*) Garanti gider karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak Bakiyesi	5.835.467	8.923.360
Dönem İçinde Oluşan Artış/(Azalış)	(2.515.551)	(3.087.893)
Dönem Sonu Bakiyesi	3.319.916	5.835.467

(**) Dava karşılığının dönemler itibarıyla hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak Bakiyesi	1.519.635	477.475
Dönem İçinde Oluşan Artış/(Azalış)	3.120.860	1.042.160
Dönem Sonu Bakiyesi	4.640.495	1.519.635

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

15 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Borçlar (devamı)**b) Teminat- Rehin – İpotekler – Kefaletler ("TRİ")**

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla Verilen TRİ'lerin türleri itibarıyla toplam detayı ve dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Grup Tarafından Verilen TRİ'ler (TL Cinsinden)	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	34.174.215	46.262.774
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
C. Olağan Ticari Faaliyetlerin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı (*)	694.503.676	815.511.209
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı		
i. Ana Ortak Lehine Verilmiş Olan TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer İlişkili Şirketler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
iii. C maddesi Kapsamına Girmeyen 3.Kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	--	--
Toplam	728.677.891	861.773.982

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla verilen TRİ'lerin parasal pozisyonları itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Türk Lirası	704.250.867	839.637.076
ABD Doları	162.310	143.749
Avro	24.264.714	21.993.158
Toplam	728.677.891	861.773.982

(*) Grup ve Ziraat Bankası "Banka" arasında Aralık 2010'da bir anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşma kapsamında Grup, Tümosan traktör bayileri (Bayi) kanalıyla satmış olduğu traktörlere ilişkin Banka aracılığıyla kredi kullanarak traktör satın alan müşterinin bu krediyi geri ödeyememesi durumunda; Banka, icra yoluyla satışa çıkan traktörlerin satışından elde edilecek gelir ile ilgili traktör için Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından belirlenen kasko bedelinin %75'i arasındaki farkı Grup'tan talep etme hakkına sahiptir. Ancak Şirket, Banka tarafından kendinden talep edilecek farkı birebir traktör satışını yapan ilgili bayiye yansıtmaktadır. Dolayısıyla yukarıda bahsi geçen teminat bankaya Şirket tarafından verilen bir teminat olmakla beraber, yükümlülük nihayetinde Bayii' ye aktarılmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	921.601	792.889
Ödenecek Ücret ve Maaşlar	538.592	584.531
Ödenecek Vergi ve Fonlar	2.192.100	2.701.043
Toplam	3.652.293	4.078.463

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında kısa vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
İzin Karşılığı	1.679.593	1.408.617
Toplam	1.679.593	1.408.617

İzin karşılığının yıllar içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Dönem Başı	1.408.617	1.330.687
Dönem İçinde Ayrılan Karşılık	270.976	77.930
Dönem sonu	1.679.593	1.408.617

Grup, iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde çalışanlarının hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödemekle yükümlüdür. Kullanılmayan izin karşılığı, raporlama tarihi itibarıyla tüm çalışanların hak ettikleri ancak henüz kullanmadıkları izin günlerine denk gelen iskonto edilmemiş toplam yükümlülük tutarındır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

16 Çalışanlara Sağlanan Faydalar (devamı)

Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kıdem Tazminatı Karşılığı	3.946.890	2.981.247
Toplam	3.946.890	2.981.247

Türkiye’de mevcut kanunlar çerçevesinde, Grup bir yıllık hizmet süresini dolduran ve herhangi bir geçerli nedene bağlı olmaksızın işine son verilen, askerlik hizmeti için göreve çağrılan, vefat eden, emeklilik için gerekli hizmet süresini dolduran ya da emeklilik yaşına gelmiş personeline kıdem tazminatı ödemesi yapmak zorundadır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup’un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 (“Çalışanlara Sağlanan Faydalar”), şirket yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Faiz Oranı	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Faiz Oranı	12,00%	15,50%
Beklenen Enflasyon Oranı	7,50%	11,00%
Net İskonto Oranı	4,19%	4,05%

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ekli finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	2.981.247	3.244.272
Hizmet Maliyeti	444.830	365.827
Faiz Gideri	452.092	346.570
Aktüeryal Kazanç/Kayıp	851.481	1.293.535
Ödemeler	(782.760)	(2.268.957)
Dönem sonu bakiyesi	3.946.890	2.981.247

17 Diğer Varlık ve Yükümlülükler

Grup’un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla diğer dönen varlıkların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devreden Katma Değer Vergisi	9.699.146	20.933.134
Diğer	915	5.639
Toplam	9.700.061	20.938.773

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

18 Sermaye, Yedekler ve Diğer Özkaynak Kalemleri**Ödenmiş Sermaye**

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerindeki sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)	Pay Oranı %	Pay Tutarı (TL)
Ereğli Tekstil	60,87%	70.000.000	60,87%	70.000.000
Halka Açık Kısım	28,69%	33.000.000	28,69%	33.000.000
Diğer	10,44%	12.000.000	10,44%	12.000.000
Ödenmiş Sermaye	100,00%	115.000.000	100,00%	115.000.000

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sermayesinin tümü ödenmiş olup, nominal değeri 115.000.000 TL ve beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisseden oluşmaktadır. (31 Aralık 2018-Sermaye: 115.000.000 TL beheri 1 TL olan 115.000.000 adet hisse).

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 519. maddesine göre işletmeler yıllık karlarının %5'ini, ödenmiş sermayelerinin %20'sini buluncaya kadar genel kanuni yedek akçe olarak ayırırlar. İşletmenin geçmiş yıllar zararları varsa %5'in hesabında yıllık kardan düşülür. TTK'nın 519. maddesinin c bendi gereğince pay sahiplerine %5 oranında kar payı ödendikten sonra pay sahipleri ile kara iştirak eden diğer kimselere dağıtılması kararlaştırılan kısmın %10'u da genel kanuni yedek akçeye eklenir.

Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya Giderler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerindeki kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderleri aşağıdaki gibidir:

Aktüeryal Farklar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm (Kayıp) Kazançları	(938.817)	(252.156)
Toplam	(938.817)	(252.156)

Maddi Duran Varlık Yeniden Değerleme Artış Fonu

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Yeniden Değerleme Artışları	539.751.879	172.764.682
Toplam	539.751.879	172.764.682

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

19 Hasılat

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda hasılatı ve satışların maliyeti tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Yurt İçi Satışlar	354.407.100	406.898.363
Yurt Dışı Satışlar	17.810.381	14.487.722
Diğer Gelirler	414.134	1.029.624
Brüt Hasılat	372.631.615	422.415.709
Satış İadeleri ve İndirimleri (-)	(5.481.444)	(6.418.730)
Hasılat	367.150.171	415.996.979

Satışların Maliyeti	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	(239.130.776)	(344.208.070)
Genel Üretim Giderleri	(51.799.767)	(36.038.893)
Amortisman ve İtfa Payları	(9.712.401)	(9.424.816)
Personel Giderleri	(7.303.681)	(11.203.174)
Yarı Mamül Stoklarındaki Değişim	3.805.833	3.805.833
Mamül Stoklarındaki Değişim	49.606.775	49.606.775
Satılan Ticari Mal Maliyeti	(30.195.040)	(951.659)
Diğer Satışların Maliyeti	(29.068.855)	(11.279.768)
Satışların Maliyeti	(313.797.912)	(359.693.772)
Brüt Kar	53.352.259	56.303.207

Hasılatının ürün bazında detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Traktör Satışları	304.637.077	360.637.529
Motor Satışları	11.355.846	7.137.320
Yedek Parça Satışları	25.664.276	26.625.571
Tarım Makinaleri Satışları	4.029.329	3.519.907
Ekipman Satışları	3.798.471	15.874.958
İş Makinaları Satışları	6.368.603	226.583
Diğer Satışlar	11.296.569	1.975.110
Toplam Hasılat	367.150.171	415.996.979

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

20 Faaliyet Giderleri

Genel Yönetim Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Amortisman ve İtfa Giderleri	8.375.204	10.576.877
Personel Giderleri	5.669.738	4.847.319
Kira Giderleri	689.833	1.051.771
Bilgi İşlem Malzeme Giderleri	621.668	718.586
Mali ve Hukuk Müşavirlik Giderleri	553.026	693.324
Enerji Yakıt ve Su Giderleri	286.770	184.461
Yol ve Konaklama Giderleri	187.627	188.379
Diğer Giderler	4.297.138	4.506.610
Toplam	20.681.004	22.767.327

Pazarlama satış ve dağıtım giderleri

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda pazarlama satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Satış Sonrası Servis Garanti Giderleri	11.004.199	12.723.774
Prim ve Komisyon Giderleri	7.665.272	8.164.955
Personel Giderleri	4.966.841	5.177.821
Promosyon Giderleri	3.629.121	2.864.923
Satış Nakliye Giderleri	2.256.819	3.259.021
Amortisman ve İtfa Payı Giderleri	906.413	917.559
Diğer Giderler	3.951.710	3.008.994
Toplam	34.380.375	36.117.047

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

20 Faaliyet Giderleri (devamı)

Araştırma ve Geliştirme Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda araştırma giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Personel Giderleri	13.141.750	11.581.423
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	435.656	520.860
Mali ve Hukuk Müşavirlik Giderleri	--	2.835.917
Diğer Giderler	6.682.259	5.170.432
Toplam	20.259.665	20.108.632

21 Çeşit Esasına Göre Sınıflandırılmış Giderler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda personel giderleri aşağıdaki gibidir:

Personel Giderleri	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Satışların maliyeti (Dipnot:19)	7.303.681	11.203.174
Araştırma ve geliştirme giderleri (Dipnot:20)	13.141.750	11.581.423
Genel yönetim giderleri (Dipnot:20)	5.669.738	4.847.319
Pazarlama giderleri (Dipnot:20)	4.966.841	5.177.821
Toplam	31.082.010	47.537.109

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda amortisman ve itfa payı giderleri aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve İtfa Payı	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Genel yönetim giderleri (Dipnot:20)	8.375.204	10.576.877
Satışların maliyeti (Dipnot:19)	9.712.401	9.424.816
Pazarlama giderleri (Dipnot:20)	906.413	917.559
Toplam	18.994.018	20.919.252

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

22 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler ve Giderler

Diğer Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer gelirleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Gelirler	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Değerlemesi(Not:11)	6.071.723	9.723.044
Ar-Ge Teşvik Geliri	3.234.700	3.420.247
Prim ve İskonto Gelirleri	3.107.193	715.762
Reeskont Geliri	2.676.241	2.350.397
Hurda ve İlk Madde Satış Karları	907.895	1.237.617
Konusu Kalmayan Karşılıklar	--	695.264
Diğer	3.641.996	5.181.673
Toplam	19.639.748	23.324.004

Diğer Giderler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda esas faaliyetlerden diğer giderleri aşağıdaki gibidir:

Diğer Giderler	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Karşılık giderleri(*)	7.035.580	2.593.991
Vergi gecikme zammı	184.228	542.737
Bağış ve yardımlar	3.850	103.000
Kur farkı zararları	--	7.835.838
Reeskont giderleri	--	6.014.627
Diğer	1.651.971	2.484.930
Toplam	8.875.629	19.575.123

(*) İlgili tutar 2018 yılı stok değer düşüklüğü ve şüpheli ticari alacak karşılıklarından oluşmaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

23 Finansman Gelirleri ve Giderleri

Finansman Gelirleri

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
İlişkili taraf faiz gelirleri	12.127.136	16.104.388
Diğer faiz gelirleri	10.151.999	861.958
Toplam	22.279.135	16.966.346

Finansman Giderleri

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda finansman giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Faiz giderleri	53.737.814	27.163.628
Kiralama işlemlerinden faiz giderleri	1.126.564	--
Toplam	54.864.378	27.163.628

24 Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllarda yatırım faaliyetlerinden gelirleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
Sabit kıymet satış karları	--	258.883
Toplam	--	258.883

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Türkiye’de faaliyet gösteren Şirket için uygulanan kurumlar vergisi oranı %22’dir (31 Aralık 2018: %22). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

5 Aralık 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında 2019 , 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20’den %22’ye çıkarılmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre Kurumların en az iki yıl süreyle sahip olunan iştirak hisseleri ile aynı süreye sahip kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı ile aynı süre sahip olunan taşınmazların 5 Aralık 2018 tarihinden sonraki satışından doğan kazançların %50 lik kısmı satış tarihinden itibaren beş yıl içinde özkaynak hesaplarına kaydedilmesi durumunda vergi istisnasına konu olmaktadır. Geriye kalan %50’lik kısım kurumlar vergisine tabidir.

Bunun yanı sıra, temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü bulunmakta olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. Türkiye’de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde %15 oranında stopaj uygulanmaktadır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir, ancak, mali zararlar geriye dönük taşınamazlar.

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi yetkilileri ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilişini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere zararın oluştuğu yıldan itibaren gelecek vergilendirilebilir yıllara taşınabilir. Mali zararların, arka arkaya dört vergi dönemi için vergi makamlarına bildirilmesi durumunda, vergi makamları planlanmamış denetim hakkı kazanır.

Transfer Fiyatlaması Düzenlemesi

Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 13. Maddesinin “transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı” başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkında Genel Tebliğ’de uygulamadaki detayları belirlemiştir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla, fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, mal veya hizmet alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

Vergi Gideri

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait vergi gelir/giderinin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
<u>Kar veya zararda muhasebeleştirilen</u>		
Cari dönem vergi gideri:		
Dönem vergi gideri		
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri):		--
Kullanılabilir mali zararlardan kaynaklanan	10.444.940	8.687.011
Geçici farklardan kaynaklanan	(1.015.072)	(2.039.188)
	9.429.868	6.647.823
<u>Kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen</u>		
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri):		
Aktüeryal farkların vergi etkileri	164.820	284.577
Maddi duran varlık yeniden değerlendirme vergi etkisi	(50.943.395)	--
	(50.778.575)	284.577
Toplam vergi geliri / (gideri)	(41.348.707)	6.932.400

(*) 28 Kasım 2018 tarihinde 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları'nda yapılan değişiklikle, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda gayrimenkul satışından doğan kazançların özkaynak hesaplarına kaydedilmesi 5 Aralık 2018 tarihinden itibaren %75'ten %50'ye düşmüştür. Şirket'in yeniden değerlendirme yöntemine göre muhasebeleştirdiği arsalarından kaynaklanan geçici farklar üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi oranı %5'ten %10'a çıkmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)**Cari Dönem Vergi Varlığı/Yükümlülüğü**

Kayıtlara alınan cari dönem vergi varlığı/yükümlülüğü detayı aşağıdaki gibidir

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	6.665	--
31 Aralık Bakiyesi	6.665	--

Kayıtlara alınan cari dönem vergi mutabakatı ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	--	(83.663)
İade alınan kurumlar vergisi	--	--
İade alınan / (Ödenen) kurumlar vergisi	(6.665)	83.663
31 Aralık Bakiyesi	(6.665)	--

Etkin vergi oranının mutabakatı

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ait raporlanan vergi karşılığı, vergi öncesi kar üzerinden yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan tutardan farklıdır. İlgili mutabakat dökümü aşağıdaki gibidir:

		2019		2018
Dönem Net Zararı		(34.283.177)		(22.231.494)
Tenzil: Cari Dönem Vergi Gideri		9.429.868		6.647.823
Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	%	(43.713.045)	%	(28.879.317)
Yasal Oranla Hesaplanan Kurumlar Vergisi	22%	9.616.870	22%	6.353.450
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	(1)%	(325.998)	--	(143.470)
Gayrimenkul istisnası	--	--	3%	926.946
Diğer	0%	138.996	(2)%	(489.103)
Kar veya Zararda Muhasebeleştirilen	22%	9.429.868	23%	6.647.823
Toplam Vergi Geliri				

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğünü muhasebeleştirmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS' ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar bir sonraki sayfada belirtilmiştir.

5 Aralık 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları İle Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2019 , 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır. Söz konusu kanun kapsamında, 31 Aralık 2018 tarihli finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, geçici farkların 2019 , 2019 ve 2020 yıllarında vergi etkisi oluşturacak kısmı için %22 vergi oranı ile, geçici farkların 2021 ve sonraki dönemlerde vergi etkisi oluşturacak kısmı için ise %20 oranı ile hesaplanmıştır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)**Ertelenmiş Vergi (devamı)****Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğüne atfolunan kalemler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	Varlıklar		Yükümlülükler		Ertelenmiş Vergi Varlıkları/Yükümlülükleri	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Maddi ve maddi olmayan duran varlık düzeltmeleri	990.125	1.213.770	(74.414.550)	(23.422.085)	(73.424.426)	(22.208.315)
İzin karşılığı	369.510	309.896	--	--	369.510	309.896
Ticari borç ve alacaklar reeskont düzeltmeleri	627.098	1.367.923	(33.017)	(185.068)	594.081	1.182.855
Şüpheli alacak karşılığı	1.451.831	1.336.657	--	--	1.451.831	1.336.657
Garanti gider karşılığı	730.382	1.167.093	--	--	730.382	1.167.093
Kıdem tazminatı	789.378	596.249	--	--	789.378	596.249
Değer düşüklüğü düzeltmeleri	1.057.516	--	--	--	1.057.516	--
Dava karşılığı	1.020.909	334.320	--	--	1.020.909	334.320
Stok değerlendirme düzeltmelerinin etkisi	--	311.451	--	--	--	311.451
Banka kredileri	1.016.044	1.035.433	(1.100.000)	(871.920)	(83.956)	163.513
Kiralama düzeltmesi	13.523	--	(16.695)	--	(3.172)	--
Kullanılabilir mali zararlar	19.260.261	8.687.011	--	--	19.260.261	8.687.011
Diğer	--	394.978	(769.195)	--	(769.195)	394.978
Toplam Ertelenen Vergi Varlığı / (Yükümlülüğü)	27.326.577	16.754.781	(76.333.457)	(24.479.073)	(49.006.881)	(7.724.292)
Mahsuplaşabilen vergi tutarı	(27.326.577)	(16.624.796)	27.326.577	16.624.796	--	--
Net Ertelenen Vergi Varlığı / (Yükümlülüğü)	--	129.985	(49.006.881)	(7.854.277)	(49.006.881)	(7.724.292)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

25 Gelir Vergileri (devamı)**Ertelenmiş Vergi (devamı)****Ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülükler**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla ertelenmiş vergi ile ilgili varlıklar ve yükümlülüklerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi varlığı	--	129.985
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(49.006.881)	(7.854.277)
31 Aralık Bakiyesi	(49.006.881)	(7.724.292)

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü ile yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak-31 Aralık 2019	1 Ocak-31 Aralık 2018
1 Ocak bakiyesi	(7.724.292)	(14.656.692)
Kar veya zarara kaydedilen	9.429.868	6.647.823
IFRS 16	66.118	--
Diğer kapsamlı gelirden kaydedilen	(50.778.575)	284.577
31 Aralık Bakiyesi	(49.006.881)	(7.724.292)

26 Pay Başına Kazanç

Pay başına kazanç, cari dönem net karının dönem boyunca işlem gören pay senetlerinin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Türkiye’de şirketler yeniden değerlendirme artış fonundan veya birikmiş karlardan karşılanmak üzere bedelsiz pay senedi dağıtımını yoluyla sermayelerini arttırma hakkına sahiptir. Pay başına kazanç hesaplanması sırasında söz konusu artırımlar temettü olarak dağıtılan pay senetleri olarak kabul edilmişlerdir. Sermayeye eklenen kar payı dağıtımları da aynı şekilde değerlendirilmektedir. Bu nedenle ortalama pay senedi adedi hesaplanırken bu tür hisselerin tüm yıl boyunca dolaşımda olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple pay başına düşen karı hesaplamakta kullanılan pay adedinin ağırlıklı ortalaması geriye dönük etkiler de göz önünde bulundurularak belirlenmiştir.

	1 Ocak-31 Aralık 2019	1 Ocak-31 Aralık 2018
Dönem boyunca mevcut olan payların ağırlıklı ortalaması (her biri 1 TL)	115.000.000	115.000.000
Dönem net zararı	(34.360.041)	(22.231.494)
Pay başına kazanç (TL)	(0,2988)	(0,1933)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler

Finansal risk yönetimi

Grup, finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- Kredi riski
- Likidite riski
- Piyasa riski

Bu dipnot, Grup'un yukarıda belirtilen her bir riske maruz kalma durumunu, Grup'un bu riskleri ölçme ve yönetme konusundaki amaç, politika ve yöntemlerini açıklamaktadır. Daha detaylı niceliksel açıklamalar, finansal tabloların içinde mevcuttur.

Finansal risk yönetimi, Grup'un belirlediği genel esaslar dahilinde kendi Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar çerçevesinde her bir bağlı ortaklık tarafından uygulanmaktadır.

Risk yönetimi sistemi

Grup'un risk yönetimi politikaları Grup'un karşılaştığı riskleri, uygun risk limitlerini ve kontrolleri belirlemek ve analiz etmek ile ilgili limitlere uyumu takip etmek amacıyla oluşturulmuştur. Risk yönetimi politikaları ve sistemleri piyasada ve Grup faaliyetlerindeki değişiklikleri yansıtacak şekilde düzenli olarak gözden geçirilmektedir. Grup uyguladığı eğitim ve yönetim standartları ve prosedürleri aracılığıyla tüm çalışanların kendi rol ve yükümlülüklerini anladığı disiplinli ve yapıcı bir kontrol ortamı geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Kredi riski**

Kredi riski, bir müşteri veya karşı tarafın sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi riskidir ve önemli ölçüde müşteri alacaklarından kaynaklanmaktadır.

Kredi riskine maruz değer:

Finansal varlıkların kayıtlı değeri Grup'un maksimum kredi riskini gösterir. Aşağıdaki tablolarda 31 Aralık tarihleri itibarıyla maksimum kredi riskine maruz kalan değerlerin detayı gösterilmektedir:

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
31 Aralık 2019	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D) (1)	13.159.275	199.662.943	58.512.230	2.095.368	27.029.032
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	85.826.281	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	13.159.275	199.662.943	58.512.230	2.095.368	27.029.032
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri (3)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	6.759.652	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(6.759.652)	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)
Kredi Riski (devamı)

	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Nakit ve Nakit Benzerleri
31 Aralık 2018	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	Bankalardaki Mevduat
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	5.786.570	156.530.887	44.245.862	1.260.861	5.541.660
- Azami riskin teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	85.779.371	128.623.963	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	5.786.570	156.530.887	44.245.862	1.260.861	5.541.660
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların defter değeri	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğramış varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	6.236.134	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(6.236.134)	--	--	--
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--
D. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Likidite Riski**

Likidite riski Grup'un nakit ya da diğer finansal varlıklar verilerek ödemesi yapılacak finansal yükümlülüklerini yerine getirmede zorlukla karşılaşma riskidir. Grup likidite riski yönetim yaklaşımı, mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin normal koşullarda ya da kriz durumlarında Grup'u zarara uğratmayacak ya da itibarını zedelemeyecek şekilde fonlayabilmesi için mümkün oldukça yeterli likidite tutmaktır.

Grup finansal yükümlülüklerin yerine getirilmesini de içeren beklenen faaliyet giderlerini, doğal afetler gibi öngörülemeyen olağandışı hallerin olası etkisi istisnai olmak üzere karşılayacak derecede yeterli nakit bulundurmaya hedeflemektedir.

Grup 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla tahmini faiz ödemeleri dahil olmak üzere finansal yükümlülüklerin ödeme planına göre belirlenmiş vadeleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeleri uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)
<u>Sözleşme veya beklenen vadeleri uyarınca vadeler</u>					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	281.467.510	287.645.496	--	73.171.976	214.473.520
Ticari borçlar	98.097.273	98.245.230	88.031.237	10.213.993	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	3.652.293	3.652.293	3.652.293	--	--
Diğer borçlar	25.258.248	25.258.248	25.258.248	--	--
Toplam	408.475.324	408.475.324	414.801.267	116.941.778	83.385.969

31 Aralık 2018	Defter Değeri	Sözleşme veya beklenen vadeleri uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)
<u>Sözleşme veya beklenen vadeleri uyarınca vadeler</u>					
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri	167.813.156	168.535.494	18.472.695	149.643.875	418.924
Ticari borçlar	103.181.000	103.354.332	92.383.912	10.970.420	--
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki borçlar	4.078.463	4.078.463	4.078.463	--	--
Diğer borçlar	4.510.610	4.510.610	4.510.610	--	--
Toplam	279.583.229	280.478.899	119.445.680	160.614.294	418.924

Vade analizine dahil edilen nakit akışlarının önemli ölçüde daha erken ya da farklı tutarda gerçekleşebileceği beklenmemektedir.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski**

Piyasa riski; döviz kurları, faiz oranları veya menkul kıymetler piyasalarında işlem gören enstrümanların fiyatları gibi para piyasasındaki değişikliklerin Grup'un gelirinin veya sahip olduğu finansal varlıkların değerinin değişmesi riskidir. Piyasa riski yönetimi, piyasa riskine maruz kalmayı kabul edilebilir sınırlar dahilinde kontrol ederken, getiriye optimize etmeyi amaçlamaktadır.

(i) Kur Riski

Grup, yabancı para cinsinden yaptığı satın alma işlemleri ve banka kredileri nedeniyle kur riskine maruz kalmaktadır. Grup kur riskini ileri vadeli yabancı para alım/satım ve yabancı para opsiyon işlemleri yaparak yönetmektedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31.12.2019			
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP
1. Ticari alacaklar	35.170.311	1.796.406	3.683.773	-
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	33.628.587	519.782	4.592.214	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	2.926.686	492.692	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	71.725.585	2.808.879	8.275.987	-
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	71.725.585	2.808.879	8.275.987	-
10. Ticari borçlar	(7.612.140)	39.598	(1.232.766)	45.171
11. Finansal yükümlülükler	(19.602.660)	(3.300.000)	-	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	(146)	(25)	1	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(27.214.946)	(3.260.427)	(1.232.765)	45.171
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	-	-	-	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(19.603.656)	(3.300.168)	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(19.603.656)	(3.300.168)	-	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(46.818.602)	(6.560.595)	(1.232.765)	45.171
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	118.544.186	9.369.474	9.508.752	(45.171)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	118.544.186	9.369.474	9.508.752	(45.171)
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)**

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülük kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018				
	TL Karşılığı	ABD Doları	Euro	GBP	CNY
1. Ticari alacaklar	60.822.474	8.712.800	2.485.949	--	--
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil)	7.160.704	1.314	1.186.760	--	--
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--	--
3. Diğer	84.416	15.473	500	--	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	68.067.594	8.729.587	3.673.209	--	--
5. Ticari alacaklar	--	--	--	--	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	--	--	--	--	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	68.067.594	8.729.587	3.673.210	--	--
10. Ticari borçlar	5.491.476	--	863.099	43.324	641
11. Finansal yükümlülükler	226.171	--	37.520	--	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	19.892.400	--	3.300.000	--	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	2.885	--	479	--	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	25.612.932	--	4.201.098	43.324	641
14. Ticari borçlar	--	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	--	--	--	--	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	--	--	--	--	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	25.612.932	--	4.201.098	43.324	641
19. Finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	--	--	--	--	--
19a. Aktif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--	--
19b. Pasif karakterli finansal durum tablosu dışı döviz cinsi türev ürünleri tutarı	--	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9-18+19)	42.454.661	8.729.587	(527.888)	(43.324)	(641)
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (TFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	42.373.130	8.714.114	(527.909)	(43.324)	(641)
22. Döviz hedge için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	--	--	--	--	--
23. Döviz varlıkların hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--	--
24. Döviz yükümlülüklerin hedge edilen kısmının tutarı	--	--	--	--	--

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(i) Kur Riski (devamı)***Duyarlılık Analizi*

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla sona eren yıllarda TL'nin belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kaybetmesinin özkaynaklar ile kar/zararı ne tutarda arttıracacağı aşağıda gösterilmektedir. Bu analizde diğer tüm değişkenlerin, özellikle faiz oranlarının sabit kaldığı varsayılmaktadır.

31 Aralık 2019		
	Kar/Zarar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	5.565.655	(5.565.655)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	--
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	5.565.655	(5.565.655)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	6.323.891	(6.323.891)
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	6.323.891	(6.323.891)
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(35.127)	35.127
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	--	--
9-İngiliz Sterlini Net Etki (7+8)	(35.127)	35.127
TOPLAM (3+6+9)	11.854.419	(11.854.419)

31 Aralık 2018		
	Kar/Zarar	
	Yabancı Paranın Değer Kazanması	Yabancı Paranın Değer Kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	4.584.408	(4.584.408)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	--	--
3- ABD Doları Net Etki (1+2)	4.584.408	(4.584.408)
Avro'nun TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(318.224)	318.224
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	--	--
6- Avro Net Etki (4+5)	(318.224)	318.224
İngiliz Sterlini'nin TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
7- İngiliz Sterlini net varlık/yükümlülüğü	(28.823)	28.823
8- İngiliz Sterlini riskinden korunan kısım (-)	--	--
9-İngiliz Sterlini Net Etki (7+8)	(28.823)	28.823
Çin Yuanı'nın TL karşısında % 10 değerlenmesi halinde;		
10- Çin Yuanı net varlık/yükümlülüğü	(49)	49
11- Çin Yuanı riskinden korunan kısım (-)	--	--
12-Çin Yuanı Net Etki (10+11)	(49)	49
TOPLAM (3+6+9+12)	4.237.313	(4.237.313)

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Piyasa Riski (devamı)****(ii) Faiz Oranı Riski**

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Grup bu riski faiz oranına duyarlı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbir ve türev araçların sınırlı kullanımı ile yönetmektedir.

(ii) Faiz Oranı Riski (devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Grup'un faize duyarlı finansal araçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Kayıtlı değeri	
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sabit faizli araçlar		
İlişkili taraftan diğer alacaklar (Not 3)	58.512.230	44.245.862
Finansal yükümlülükler		
-Borçlanmalar (Not 6)	(281.467.510)	(167.813.156)

Sabit Faizli Finansal Araçlar için Gerçeğe Uygun Değer Duyarlılık Analizi

Grup sabit faizli hiçbir finansal varlık ya da yükümlülüğü gerçeğe uygun değeri kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar altında muhasebeleştirmemiş ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeline göre riskten korunma amaçlı türev aracı olarak herhangi bir türev ürün (faiz oranı swapları) geliştirmemiştir. Bu nedenle rapor tarihi itibarıyla faiz oranlarında yaşanacak bir değişikliğin kar veya zarar etkisi olmayacaktır.

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)**Gerçeğe Uygun Değer**

Grup, finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini, ulaşılabilen mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme metodlarını kullanarak hesaplamıştır. Ancak, gerçeğe uygun değeri bulabilmek için kanaat kullanmak gerektiğinden, gerçeğe uygun değer ölçümleri mevcut piyasa koşullarında oluşabilecek değerleri yansıtmayabilir. Grup yönetimi tarafından, kasa ve bankalardan alacaklar, diğer finansal aktifler ve kısa vadeli finansal borçlar da dahil olmak üzere etkin faizle iskonto edilmiş maliyet bedeli ile gösterilen finansal aktiflerin ve borçların gerçeğe uygun değerlerinin kısa vadeli olmaları ve muhtemel zararların önemsiz miktarda olabileceği düşünülerek kayıtlı değerlerine yakın olduğu kabul edilmiştir.

31 Aralık 2019	Krediler ve Alacaklar	Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Defter Değeri
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzerleri	27.029.057	--	--	27.029.057
Ticari alacaklar	214.866.918	--	--	214.866.918
Diğer alacaklar	60.607.598	--	--	60.607.598
Finansal yatırımlar - Uzun	--	54.284.115	--	54.284.115
Finansal Yükümlülükler				
Ticari borçlar	--	--	98.097.273	98.097.273
Diğer borçlar	--	--	25.258.248	25.258.248
Çalışanlara sağlanan faydalar Kapsamında borçlar	--	--	3.652.293	3.652.293

31 Aralık 2018	Krediler ve Alacaklar	Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	İtfa Edilmiş Değerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Defter Değeri
Finansal varlıklar				
Nakit ve nakit benzerleri	5.541.685	--	--	5.541.685
Ticari alacaklar	166.995.185	--	--	166.995.185
Diğer alacaklar	45.506.723	--	--	45.506.723
Finansal yatırımlar - Uzun	--	5.304.054	--	5.304.054
Finansal Yükümlülükler				
Ticari borçlar	--	--	103.181.000	103.181.000
Diğer borçlar	--	--	4.510.610	4.510.610
Çalışanlara sağlanan faydalar Kapsamında borçlar	--	--	4.078.463	4.078.463

Tümosan Motor ve Traktör Sanayi A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2019 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Türk Lirası ("TL")

27 Finansal Araçlar- Risk Yönetimi ve Gerçeğe Uygun Değerler (devamı)

Piyasa riski (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer (devamı)

Gerçeğe Uygun Değer Ölçümünün Sınıflandırılması

Aşağıdaki tabloda gerçeğe uygun değer ile değerlendirilen finansal araçların, değerlendirme yöntemleri verilmiştir. Seviyelere göre değerlendirme yöntemleri şu şekilde tanımlanmıştır:

Seviye 1: Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar;

Seviye 2: Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler;

Seviye 3: Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler).

Yabancı para cinsinden olan finansal varlıklar ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihindeki piyasa fiyatlarına yaklaşan döviz kurlarından çevrilmiştir.

Aşağıdaki metodlar ve varsayımlar rayiç değeri belirlemenin mümkün olduğu durumlarda her bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini tahmin etmekte kullanılmıştır.

Finansal Varlıklar

Kısa vadeli olmalarından ve önemsiz kredi riskine tabi olmalarından dolayı nakit ve nakit eşdeğeri varlıklar ile tahakkuk etmiş faizleri ve diğer finansal varlıkların taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir. Ticari alacakların, şüpheli alacaklar karşılığı düşüldükten sonraki taşınan değerlerinin rayiç değerlerine yakın olduğu düşünülmektedir.

Finansal Yükümlülükler

Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yaklaştığı düşünülmektedir. Kısa vadeli olmaları sebebiyle ticari borçların rayiç değerlerinin taşıdıkları değere yakın olduğu öngörülmektedir.

28 Raporlama Döneminden Sonraki Olaylar

Yoktur.